

Deus qui discipulorum tuorum pedes abluens, pio affectu eis exemplum præbuit, mandatumque dedisti : concede propitius, ut per obsequium mandatorum tuorum, eorum obtentu de tuo sine fine lætetur aspectu. Qui vivis et regnas.

21 OPUSCULUM SECUNDUM. DE PSALMORUM USU LIBER

CUM VARIIS FORMULIS AD RES QUOTIDIANAS ACCOMMODATIS.

PARS PRIMA.

HOC OPUS, HOC CARMEN, QUOD CERNIS TRAMITE LECTOR,
ALCUNUS DOMINI FECIT HONORE SUI.

• PRÆFATIO.

Prophetiæ spiritus non semper prophetarum mentibus præsto est, quatenus cum semper hunc non habent, se hunc agnoscant ex dono habere, cum habent. Unde propheta Elisæus, cum de futuris esset requisitus, ut prophetiæ spiritum sibi deesse agnovit, psaltem fecit applicari, ut prophetiæ ad hunc spiritum per laudem psalmodiæ [*Apud Querc.*, psalmodiæ psalmis ; *ita semper*] descenderet, atque ejus animum de futuris repletet (*IV Reg. III, 15*). Vox enim psalmodiæ cum per intentionem cordis agitur, per hanc omnipotenti Deo ad cor iter paratur, ut intentæ menti vel prophetiæ mysteria, vel compunctionis gratiam infundat. Unde scriptum est : *Sacrificium laudis honorificabit me, et illuc iter quod ostendam illi salutare Dei (Psal. XLIX, 23)*. In sacrificio igitur divinæ laudis sit ad Jesum iter ostensionis, quia dum per psalmodiam compunctio effunditur, via nobis in corde sit, per quam ad Jesum veniamus. Dignum quippe est, ut mens a præsentibus universis, in quantum valet, se mundet, et divinis laudibus atque spiritualibus inhæreat, ut celestia ei revelentur. Nihil est in hac mortali vita, in quo possimus Deo familiarius inhære, quam ipsius in laudibus. Nullus itaque mortalium potest nec verbo, nec mente, virtutem psalmodiorum, si non [*Al.*, qui non] superficie laborum tantum, sed intenta mente in omnipotentis Dei laudem canuntur, explicare.

In psalmis itaque inveniens, si intenta mente perscruteris, et ad spiritualem intellectum perveneris, Domini Verbi incarnationem, passionemque, et resurrectionem, atque ascensionem. In psalmis invenies tam intimam orationem, si intenta mente perscruteris, quantum non potes per te ipsum ullatenus excogitare. In psalmis invenies intimam confessionem peccatorum tuorum, et integram deprecationem divinæ atque Dominicæ misericordiæ. In psalmis quoque invenies omnium rerum, quæ tibi accidunt, intimam gratiarum actionem. In psalmis confiteris infirmitatem tuam atque miseriam, et per id ipsum mi-

B sericordiam Dei ad te provocas. Omnes enim virtutes in psalmis invenies, si a Deo merueris, ut tibi revelet secreta psalmodiorum

Primus usus psalmodiorum.

Si vis pro peccatis tuis poenitentiam agere, et confessione peccatorum tuorum veniam rogare delictis, quantum vales intente, non celebritate verborum, sed mente cogitando ac scrutando, decanta septenos psalmos Davidicos, quorum initium duo : *Domine, ne in furore*; et duo, *Domine, exaudi*; *Beati quorum remissæ sunt*; et *Miserere mei*; *Deus, secundum magnam*; et *De profundis*. Et celerrime invenies clementiam Dei.

Secundus usus.

Si vis mentem tuam spirituali gaudio et lætitia illuminare, et magnam spem de Dei indulgentia tibi promittere; et si vis orare, mitte mentem tuam ad virtutem psalmodiorum quorum initium est : *Exaudi, Domine, justitiam meam*; *Ad te, Domine, levavi*; *Deus in nomine tuo*; *Deus misereatur nostri, Deus in adiutorium*; *In te, Domine, speravi* [*Edit. Col. addit. LXX*]; *Inclina, Domine*. Et nullatenus poteris tua propria lingua, nec humano sensu tam perfecte miseriam tuam ac tribulationem, angustiamque **22** diversarum tentationum explicare; et illius misericordiam implorare, quam in his psalmis, et ceteris his similibus.

Tertius usus.

Si vis omnipotentem Deum laudare, et ipsius majestatem, omniumque beneficiorum suorum, quibus humano generi ab initio mundi in veteri testamento patriarchas ac prophetas; in novo quoque per incarnationem sempiterni Filii sui miseris est gratias agere: decanta illos psalmos, quorum titulus est *Alleluia*, et quorum initium est, *Vel*. Et super omne mel et favum omnipotenti Deo dulce munus offeres, si in his psalmis continuo illum laudes ac magnifices. Vel Psalmus *LXXI*, *LXXII*, *LXXIII*; *Dixit Dominus*, etc., usque : *Ad Dominum cum tribulaveris*; *Confitemini Domino*; *Lauda, anima mea, Dominum*; *Laudate Dominum quoniam bonus est. Lauda Jerusa-*

• Hæc præfatio non cohæret cum Libello sequenti, sed cum altero : *Officia per Ferias*.

lem; *Laudate Dominum de cælis, usque ad: Omnis A* perscruteris, et ad medullam intimi intellectus per spiritus laudet Dominum.

Quartus usus.

Si diversis tentationibus afflictus sis, et vel humanis vel spiritualibus tentationibus undique astrictus, et tibi videris a Deo derelictus, qui plerumque sanctos suos ad tempus derelinquit probandos, et per id tibi videatur tentatio major esse quam tolerare possis, intima mente decanta illos psalmos, quorum caput est: *Deus, Deus meus, respice in me; Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor; Salvum me fac, Deus.* Et clemens Deus statim te adjuvabit, et tentationem, quam pateris, tolerare te posse efficiet.

Quintus usus.

Si tibi vita præsens fastidiosa sit, et animum tuum delectet supernam patriam contemplari, et omnipotentem Deum ardenti desiderio quærere, intenta mente *B* hos psalmos decanta: *Quemadmodum; Quam dilecta; Deus, Deus meus.* Et clemens Deus citius mentem tuam consolabitur.

Sextus usus.

Si te in tribulationibus a Deo derelictum intelligas, compuncto corde decanta hos psalmos: *Usquequo, Domine; Deus auribus nostris; Misere mei, Deus; Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despereris; In te, Domine, speravi.* Et Deus statim lætificabit te in omnibus angustiis tuis.

Septimus usus.

Post acceptam quietem, et prosperitatis tempore, hos psalmos decanta in laudem: *Benedicam Domino; C* *Benedic, anima mea, Domino, et: Exaltabo te, Deus meus rex.* Et in omni tempore sive prosperitatis, sive adversitatis, semper *Hymnum trium puerorum* decanta. Nullus itaque virtutem hujus nominis explicare potest, in quo omnis creatura ad laudandum Creatorem invocatur.

Octavus usus.

Si volueris intima mente exercere te in divinis laudibus ac præceptis, et mandatis cælestibus, psalmum, *Beati immaculati in via*, decanta. Et licet usque ad obitum vitæ tuæ hujus psalmi virtutem contempleris atque scruteris, nunquam perfecte illum, ut puto, intelligere poteris. In quo nullus versus est, quin insit vel via Dei, vel lex, vel mandatum, seu præceptum Dei, vel verba, aut justificationes, vel judicia, aut sermones. Et ideo non *D* est tibi opus, ut per diversos libros animum difundas.

Nonus usus.

In psalterio usque ad obitum vitæ tuæ habes materiam legendi, scrutandi, docendi; in quo invenies propheticos, evangelicos, atque apostolicos, atque omnes divinos libros spiritualiter, ad quem intelligitur [*Forte*, atque intelligibiliter] ex parte tractatos atque descriptos, et priorem atque secundum adventum Domini ibi reperies prophetatos. Incarnationem quoque et passionem, resurrectionemque, atque ascensionem Dominicam, et omnem virtutem divinarum dictorum in psalmis invenies, si intima mente

I.

Abbreviatio furtivæ orationis, quid sit satis congruum orare.

Imitemur sanctam Ecclesiam, cujus et membra sumus. Ipsa enim est, quæ dicit: *In lectulo meo per pactes quæsi, quem diligit anima mea (Cant. III, 1).* Et illud ad Dominum: *Memor fui tui super stratum meum (Psal. LXII, 7).* Ergo cum a somno evigilas, et crucis signum depingis in labiis, tertio repete: *Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam.* Huic continuo adijunge psalmum tertium: *Domine, quid multiplicati sunt.* Et vicesimum quartum: *Ad te, Domine, levavi.* Et octo versus psalmi centesimi **23** octavi decimi, quorum caput est: *Adhæsit pavimento. Kyrie eleison, Orationem Dominicam, Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum et terram, Symbolum Apostolorum, et, Benedicite omnia opera Domini Domino. Te Deum laudamus. Te decet laus; in hoc versu surges. Propter nomen tuum, Domine. Firmamentum meum, et refugium meum, et dux meus esto, Domine Deus meus.* In his verbis mox ut Ecclesiam ingredieris, sanctam adorare poteris Trinitatem.

Item Oratio.

Domine Deus omnipotens, æternæ et ineffabilis, sine fine atque initio, quem unum in Trinitate, et trinum in unitate confitemur: te solum adoro, te laudo, te benedico, teque glorifico. Tibi, o misericors et clemens, gratias refero, qui me exutum nocte perfidie et erroris, participem fieri tribuisti gratiæ tuæ. Perfice, quæso, Domine, ceptum in me opus misericordiæ tuæ. Dona mihi semper cogitare, loqui et agere, quæ placita sunt tibi; et gratuita me ubique pietate custodiens, fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem, Amen.

II.

Quod bonum sit homini in quatuor subscriptis psalmis et tribus hymnis laudare Dominum singulis diebus.

Hortatur nos Scriptura divinitus inspirata, dicens: *Qui timetis Dominum, benedicite Domino (Psal. CXXXIV, 20).* Nec nos terret, quod scriptum est: *Non est speciosa laus in ore peccatoris (Eccli. xv, 9),* silere enim a laude Creatoris multo deterius. Et licet sint multi ad hoc opus congrui psalmi, in his tamen Deo sedulo poteris reddere laudem, hoc modo: Præmisso versu. *Deus, in adjutorium meum intende,* sequatur psalmus, *Laudate nomen Domini, laudate, servi, Dominum;* in quo despectis nominibus multorum falsorumque deorum, unus Deus magnus et verus laudatur. *Benedic, anima mea, Domino, et omnia, e.c.,* numerosis virtutibus et laudibus plenus. *Exaltabo te, Deus meus rex,* jucundissima ac suavissima Domino laudatio David. *Laudate Dominum de cælis,* in quo invitantur omnes creaturæ, ut laudent omnium Creatorem. *Hymnus trium puerorum* omni laude

Deo amabilior, in quo omnes creaturæ simul et singulatim ad Creatoris laudem hortantur. *Te Deum Laudamus*, nulla laude inferior, *Te decet hymnus*.

Post Dominicam Orationem versus.

Benedicat nos omnipotens et misericors Deus, qui fecit cælum et terram. Benedicimus Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum : laudamus et superexaltamus eum in sæcula. Benedictus es, Domine Deus Patrum nostrorum, et laudabile et gloriosum nomen tuum in sæcula. Qui timetis Dominum, benedicite Domino : benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in Jerusalem. Cantate Domino, et benedicite nomen ejus : bene nuntiate de die in diem salutare ejus. Nos qui vivimus, benedicimus Domino ; ex hoc nunc et usque in sæculum. Benedictus Dominus Deus Israel, qui fecit mirabilia magna solus : et benedictum nomen majestatis ejus in æternum, et in sæculum sæculi. Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Laudabo nomen Dei mei cum cantico, et magnificabo eum in laude. Laudent eum cœli et terra, mare, et omnia quæ in eis sunt. Cantabo Domino in vita mea, psallam Deo meo, quandiu ero. Suavis sit ei laudatio mea, ego vero delectabor in Domino. Sit gloria Domini in sæculum sæculi, letabitur Dominus in operibus suis. Laudem Domini loquitur os meum, et benedicat omnis caro nomen sanctum ejus in æternum, et in sæculum sæculi. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Gratiarum actio.

Gratias tibi ago infinita misericordia, Domine Deus omnipotens, qui me per aquam sacri baptismatis, et renovationem sancti Spiritus ab originalibus vinculis expedisti. Gratias tibi ago, qui me in te credere recte fecisti, et tuorum me fidelium numero sociare dignatus es. Te laudo et glorifico, misericordissime Domine, qui me per universa crimina percurrentem non es passus perire ; sed **24** benigne revocans de profundo me iniquitatis ereptum, ad penitentiam perduxisti. Te laudo, et glorifico, qui me de æternæ mortis interitu, de pœnis et hujus carnis cruciatibus, in qua affligi dignus sum, hactenus liberasti. Tibi ago laudes et gratias, qui me de multis mortibus, de multis opprobriis, calamitatibus et miseriis, de immanissimis diaboli laqueis, de immundis desideriiis exemptum, disruptis vinculis, quibus tenebar astrictus, perducere dignatus es ad servitium tuum. Tibi ago laudes, et gratias, qui me eripiens a jurgiorum procellis, des mihi servorum tuorum perfrui charitate, qui mihi salutem corporis, et animi largiris quietem. Tibi laudes, tibi, Domine, decanto honorem et gloriam, qui quotidie me et sine intermissione delinquentem, et tua precepta postponentem, tanta adhuc patientia quotidie [ad] emendationem expectas. Quæso, Domine Deus meus, qui mihi usque ad præsentem horam tuam misericordiam impendere dignatus es, perfice opus misericordiæ tuæ ; libera me a malis omnibus, quæ premunt me, sicuti cepisti ; salva me usque in finem per Je-um Chri-

stum servatorem et recuperatorem nostrum, qui teum et cum Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen. Deo gratias, Deo gratias, Deo gratias. Benedicta gloria Domini de loco suo.

III.

Pœnitentia, et publicæ pœnitentiæ gemitus.

Legimus de Domino Christo, quia *erat pernoctans in orationibus* (Luc. vi, 12). Quid ergo in iniquitatibus concepti et in delictis, lectulo confoventes nos delicate palpamus, si ille pernoctabat in orationibus, qui omni prorsus contagione carebat peccati ? Scrutemur ergo vias nostras, et duplicem in pœnitentia gemitum habeamus in sæculo. Nimirum, quia et bona quæ oportuit, non fecimus, et mala quæ non oportuit, operati sumus. Canamus præterea sedula reciprocaione hos septem Davidicos psalmos, quos pene omnes spirituales viri congruentissimos pœnitentiæ tradiderunt, id est : *Miserere mei, Deus ; Domine, ne in ira tua arguas me ; Beati quorum ; Domine, ne in ira tua... quoniam sagittæ tuæ, etc. ; Domine, exaudi orationem meam, et clamor ; De profundis ; Domine, exaudi orationem meam, auribus.*

Post Dominicam orationem versus :

Ego dixi, Domine, miserere mei, quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, multiplicatæ sunt super capillos capitis mei. Quo ibo a spiritu tuo ? Eripe me de inimicis meis, Deus meus. Suscipe me secundum eloquium tuum. Ab occultis meis munda me, Domine. Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo. Quoniam iniquitatem ego agnosco. Delictum meum cognitum [Suppl., tibi feci]. Adjutor meus esto, ne derelinquas me. Quoniam tu es patientia mea. Adjutor meus tu es. Sit nomen Domini benedictum.

[Al., Sequitur] *Confessio peccatorum.*

Tibi, Domine Deus, confiteor crimina et delicta. Tu propter ineffabilem pietatem et misericordiam tuam suscipe quæso confessionem meam : imo ipse largire, ut toto corde confitear. Tu enim, clementissime Domine, dignatus es dicere : *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat* (Ezech., xxxiii, 11). Gula, ebrietatis et crapulae vitis infelix sine intermissione deservio, ac propter hoc gravatur anima mea, et corpus meum : unde somniculosus ac torpens, tarde ad orationes et officia accurro, et semper alienatus et negligens assisto. Fornicationibus et libidinis stercorebus putrefactus sum, et intus exteriusque totus inquinatus. Pollutum est os meum, et labia mea, oculi mei, et aures meæ, gustus meus, pariter odoratus et tactus, et usque ad hanc horam cogitationibus vanis et spurcissimis sordidatur cor meum. Tristitia demersus sum, acedia dissolutus, iræ facibus inflammatus sum, cupiditatis igne perustus, invidiæ venenis infectus sum, fraterno odio toxicatus, detractatione convulsus sum, omni malitia tabefactus, oblivione et desidia hebetatus sum ; fraude et hypocrisi obrutus, fragilitate et negligentia

languidus, perjuriis, falsitate, et mendaciis **25** ma- A
culatus sum, vanæ gloriæ levitate turgidus. Sæpe
majorum jussa contempsi. Sæpe rebellans et mur-
murans exstii. Sæpe corde tumido excusationes fal-
sas objeci. Promisi de his et hujuscemodi malis emen-
dationem, et semper in eisdem relabor. Propter hæc
delenda cœnobium petii, sed semper in deterius eo.
Præcepta tua sine intermissione contemno. Promis-
siones meas, quibus me sanctam regulam scruta-
turum [Al., servaturum] sponendi, momentis singu-
lis violo. Semper infelix ad scurrilates, ad vanilo-
quia, ad otiositatem festino. Heu me! quantæ im-
pietates, quantæ blasphemix, quantæ diversæ tene-
bræ lacerant mentem meam! Quæ universa, nisi
ineffabili bonitatis tuæ misericordia repellas ac de-
teas; mortua est in peccatis anima mea. Plura sunt
mala mea, in quibus per ignorantiam lapsus sum:
plura, quæ animo meo exciderunt. Innumera sunt
omnino mala, quæ miser commisi, et quanta enar-
rare non sufficio: pro quibus omnibus mihi perditio
tormenta pariter, et vermes, et ignis paratur ater-
nus. Succurre, Domine Jesu Christe, mihi miserrimo
et captivo; et ne me perire patiaris, quem dignatus
es redimere pretioso sanguine tuo. Ne perdas me
cum peccatis meis, neque in æternum reserves mala
mea. Ne projicias me a facie tua, ne despicias me,
neque confundas me peccantem in te. Reminiscere
miserationum tuarum. Qui facis magna et mirabilia
absque numero, serva me gratuito munere tuo. Qui
non sprevisi publicanum, ne spernas me. Qui latro-
ni in cruce posito subvenisti, subveni mihi. Qui mu-
lieri peccatrici flenti ad vestigia tua misertus es,
miserere mei. Cui est cum Deo Patre et sancto Spi-
ritu in Deitate substantia [Forte deest, una] æquus
honor, et par gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Alia oratio de confessione peccatorum.

Omnipotens et misericors Deus, solus essentia-
liter bonus, velit nolit, *cogitatio hominis confitebitur*
tibi (Psal. lxxv, 11). Sed et ego voluntarie confi-
teor me peccasse, et impie egisse in conspectu tuo
juxta omnes abominationes, quas iniquus facere con-
suevit; sed misericordiæ tuæ magnitudine peccato-
rum meorum vincitur magnitudo. Major est enim
misericordia tua totius mundi peccatis, et ideo ma-
net mihi de indulgentiâ spes, quia manet mihi omni-
bus [Vox omnibus redundat] de misericordia certi-
tudo. Ablutis ergo sordibus præteritorum meorum,
da mihi et velle, et posse præsentium malorum cau-
sas excidere, nec eorum suggestionibus in reliquo
aditum adhibere, sed congruum locum et spatium,
et dignos pœnitentiæ fructus peto mihi non deneges.
Certum est cum [Forte, certum est enim] in salutem
mortalium gaudium tuum perficere, qui non vis mor-
tem peccatoris, sed ut convertatur et vivat apud te,
qui in tribus personis vivis et regnas Deus in sæcula
sæculorum. Amen.

^a In prioribus editionibus omissa esse videtur ru-
brica seu titulus, qui hic a nobis suppletus est.

IV.

^a *Supplicatio pro gratia virtutes omnes con-
sequendi et vitia contraria emendandi.*

Pollicetur nobis Veritas, quæ utique nescit men-
tiri: *Pulsate, et aperietur vobis* (Matth. vii, 7). Pul-
semus ergo januam psalmodum, ut aperiat nobis, qui
in psalmis habitat. Ipse est enim ostium, et ipse est
ostiarius. Scrutemur præterea hos septem decan-
tandos sedulo psalmos, et videbimus plus eos posse
in oratione, quam humanus sufficit sermo. In his di-
vinæ legis dulcissimus amor, de perceptione alterius
vitæ fidissima spes, contra spiritualia bella, fortia
arma, in tribulatione singulare præsidium: tempo-
ralem timorem, tristitiamque expellunt, spirituali
jucunditate atque lætitia mentes exhilarant: *Exaudi,*
Domine, justitiam meam; Ad te, Domine, levavi; Do-
mine illuminatio mea; In te, Domine, speravi; Deus,
in te speravi, Domine; Inclina, Domine, aurem tuam b.

Post Dominicam Orationem versus:

Custodi animam meam, et eripe me, Domine; non
confundar, quoniam invocavi te. Confundantur et
deficiant, detrahentes animæ meæ: operiantur con-
fusione et pudore, qui quærunt mala mihi. *Exsurge,*
Domine, præveni eos, 26 et subverte eos, eripe ani-
mam meam ab impio, frameam inimicorum de manu
tua. Deus meus, eripe me de manu peccatoris, et de
manu contra legem agentis et iniqui. Intende animæ
meæ, et libera eam, propter inimicos meos eripe me.
Esto mihi in Deum protectorem, et in locum muni-
tum, ut salvum me facias. *Exaudi, Domine, vocem*
meam, qua clamavi ad te, miserere mei et exaudi
me. Exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ, dum
oro ad te, et dum extollo manus meas ad templum
sanctum tuum. Intret oratio mea in conspectu tuo:
inclina aurem tuam ad deprecationem meam, Domi-
ne. Intret postulatio mea in conspectu tuo, Domine,
secundum eloquium tuum eripe me. Eripe me, Do-
mine, ab homine malo; a viro iniquo libera me.
Eripe me de operantibus iniquitatem, et de viris sau-
guinum salva me. Convertantur inimici mei retror-
sum, in quacunque die invocavero te, ecce cognovi
quoniam Deus meus es tu. Fac mecum, Domine, si-
gnum in bonum, ut videant qui me oderunt, et con-
fundantur. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc
nunc et usque in sæculum.

Postulatio.

Præsta mihi, Domine, spiritum, ut te tota cordis
intentione exquiram; deinde ut digna petam; postre-
mo ut petitionum mearum effectum consequar. Exue
me a peccatis præteritis, custodi me ab imminenti-
bus, muni me a futuris. Dona mihi cibi potusque
congruentem abstinentiam, castitatis cingulum, cor-
dis labiorumque munditiam, largire mihi patientiam,
longanimitatem, benignitatem, modestiam, spirituale
gaudium, et perfectum mundi contemptum. Tribue
mihi [nulli] occasionem scandali præbere, simplicita-

^b Septimus psalmus hic deest.

em puritatemque diligere, instanter ea quæ pacis sunt sequi. Longe fac a me hypocrisim, tribue mihi veram humilitatem, plenam confessionem, perfectam emendationem. Aufer a lingua mea jurandi consuetudinem, mendaciorum nebulam, detractionis pestem, mormurationis ingluviem, scurrilitatis ac stultiloquii vanitatem. Pone custodiam ori meo, et ostium circumstantiæ labiis meis. Concede mihi, quæso, majorum subdi imperiis, et alacri corde ad obedientiam, ad compassionem, ad concordiam sine mora concurrere. Da mihi in omnibus discretionem, ut possim inter bona malaque discernere, ut bonos valeam ad meliora exhortari, et eos qui adverse gradiuntur, ad tuæ rectitudinis lineam revocare. Excita torporem meum, et desidiam meam tuis stimulis, et fac me strenue perseverare in præceptis et laudibus tuis. Dona mihi prudentiam, justitiam, fortitudinem, sive temperantiam. Largire mihi fidem rectam, spem inconcussam, charitatem perfectam. Infunde cordi meo spiritum sapientiæ et intellectus, consilii et fortitudinis, scientiæ et pietatis, atque timoris tui. Dona mihi, Domine, benedictionem de rore cæli, et de pinguedine terræ: da irriguum superius, et irriguum inferius. Concede miseræ animæ meæ liquefieri igne charitatis tuæ, fac me tuo desiderio [*Forte, tui desiderio*], mundo funditus exstingui. Concede mihi cor habere contritum et humiliatum coram te semper. Largire, me in conspectu tuo per ignem compunctionis hostiam vivam fieri. Summa æterna lux, illumina me. Summa æterna virtus, libera me. Summa æterna fortitudo, conforta me. Summa æterna sapientia, depelle tenebras ignorantie meæ. Summa æterna misericordia, miserere mei. Dona mihi toto corde meo, tota anima mea, totis viribus meis, exquirere faciem tuam semper. Et perduc me misericors ad tuam sanctissimam visionem. Adsit, quæso, mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia, et præsta ut apud te pro me felicissima sanctorum tuorum agmina intercedant. Concede mihi fragilissimo dilecti tui, Patris mei Benedicti sequi et imitari vestigia, ut merear consequi misericordiam tuam, et ad gaudia pervenire promissa. Per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, qui tecum in unitate Spiritus sancti vivit et regnat per infinita sæcula. Amen.

Alia oratio ad Patrem in nomine Filii.

Deus ineffabilis et incircumscripæ naturæ, institutor omnium rerum, et Domini nostri Jesu Christi Pater, qui eundem dilectum Filium de sinu tuo misisti ad publicum nostrum, suscipere nostram vitam, ut nobis donaret suam, **27** essetque perfectus Deus ex Patre, et perfectus homo ex matre, totus Deus, et totus homo; unus idemque Christus, æternus et temporalis, immortalis et mortuus, creator et creatus, fortis et infirmus, nutrior et nutritus, Pastor et ovis, temporaliter mortuus, tecum in æternum vivens, suis dilectoribus vitæ municipatum promittens dedit, eisque dixit: *Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, da-*

bit vobis (Joan. xiv, 15). Obsecro te, ut des mihi cum eodem Filio tuo te in omnibus benedicere et glorificare, quia quorum una est substantia, unum et datum. Des etiam mihi per illum et cum illo peccatorum omnium veniam, et mandatorum tuorum custodiam; dilectionem tuam, et fraternum amorem, contra diabolum fortia arma, et erga fratres charitatem perfectam; temperantiam cibi et potus, et libidinis continentiam; auditum castum, et simplicem visum; puritatem cordis, et munditiam corporis; cogitationem mundam, et oris et cordis custodiam, ut nec cor intus iniquitatem concipiat, nec lingua foras parturiat; ut nec falsa loquar, nec vera taceam, nec salutifera abscondam, nec mortifera proferam. Precor ergo, ut des mihi assiduitatem orationis, frequentiam lectionis, ut præcepta tua infatigabiliter legam, et inexplebiliter diligam, et efficaciter compleam, et quidquid in me pravum deprehendero, corrigam; quod rectum est teneam, quod deformis componam, quod pulchrum excolam, quod sanum servem, quod infirmum corroborem. Des insuper mihi despiciere temporalia, et æterna diligere, ut mortuum mihi depretem mundum. Nec gaudens, nec lugens de temporalibus, ut nec metuam aliquid temporale nec diligam, nec blandis corrumpar, nec adversis concutiar. Et quia ipse tuus unice natus dixit: *Nemo venit ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum* (Joan. vi, 44), obsecro, Domine, et suppliciter rogo, trahere me tu ad ipsum, et ipse me perduc ad te illum, ubi est sempiterna vita, et sempiternæ beatæ; æterna securitas, et securæ tranquillitas; felix æternitas, et æterna felicitas; ubi est amor perfectus, et nullus timor; ubi est dies æternus, et unus omnium spiritus: ubi tu cum illo, et ille tecum in communione sancti Spiritus æternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

V.

Pro contemplatione et amore cælestis patriæ, quæ non nisi a mundi contemptoribus percipitur.

Admonet nos beatus Apostolus, dicens: *Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera Dei sedens* (Coloss. iii, 1). Et iterum: *Nostra autem conversatio in cælis est* (Philip. iii, 20). Si ergo nostra conversatio in cælis est, lugeamus nos in hoc calamitoso itinere, quandiu exsulamus in hoc a patria. Transcendamus contemplationis pennulis, cuncta quæ cœperunt ex tempore, et cum tempore finiuntur; et ad illam totis desideriis patriam mente volitemus, ad quam in tempore pergitur, sed sine tempore vivitur. Ad accendenda ergo nostra desideria, hos quinque canamus spiritu et mente quotidie psalmos: *Sicut cervus; Judica me Deus, et discerne; Te decet hymnus Deus; Quam amabilia sunt; Voce mea ad Dominum clamavi, voce mea ad Dominum.* Hi etiam in tribulatione mentes consolantur et sublevant.

Post Orationem Dominicam versus.

Te decet hymnus Deus in Sion, et tibi reddetur votum in Jerusalem. Illic enim ascenderunt tribus, tribus Domini, testimonium Israel, ad confitendum nomini tuo. Domine, exaudi orationem meam, ad te omnis oratio veniat. Beatus quem elegisti et assumpsisti, inhabitabit in atriis tuis. Heu me! quod incolatus meus prolongatus est, habitavi cum habitantibus Cedar, multum incola fuit anima mea. Negavit consolari anima mea, memor fui Dei, et delectatus sum. Defecit cor meum, et caro mea: Deus cordis mei, et pars mea Deus in sæcula. Quid enim mihi restat in cælo, et a te quid volui super terram? Quoniam incola ego sum apud te in terra, et peregrinus sicut omnes patres mei. Sitivit in te anima mea, quam multipliciter et caro mea. Domine, dilexi **28** decorem domus tuæ, et locum tabernaculi gloriæ tuæ. Tene manum dexteram meam, et in voluntate tua deduc me, et cum gloria assume me. Ut videam voluntatem Domini, et protegar a templo sancto ejus. Ut audiam vocem laudationis tuæ, et enarrem universa mirabilia tua. Et ut inhabitem in domo Domini in longitudine dierum. Ego autem cum justitia apparebo in conspectu tuo, satiabor dum manifestabitur gloria tua. Domine Deus meus, in æternum confitebor tibi. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Confessio Patris, et Filii, et Spiritus sancti.

Confitebor tibi, Domine, rex cœli et terræ, et honorifico te sacrificio laudis: et quia exteriora **C** mihi munera desunt, quæ sunt in me vota laudationis reddam tibi. Credo te toto corde, et ore confiteor Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum, in personis ternionem, in substantia unionem; non corpus, aut in corpore positum, neque ex diversis speciebus aut mistum, aut membrorum compagibus effigiatum, sed unius, simplicis, incorporeæ, atque invisibilis naturæ; nihil in te majus aut inferius habentem; sed per omnem modum, ex omni parte sine deformitate perfectum, sine quantitate magnum, sine qualitate bonum, sine tempore sempiternum, sine morte vitam, sine infirmitate fortem, sine mendacio veritatem, sine loco ubique totum, sine situ ubique præsentem, sine extensione omnia implentem, sine contractione ubique occurrentem, **D** sine motu omnia transcendentem, sine statu infra omnia manentem, sine indigentia omnia creantem, sine labore omnia regentem, sine sui initio omnibus initium dantem, sine sui [Al., tui] mutatione omnia mutabilia facientem; in magnitudine infinitum, in virtute omnipotentem, in bonitate summum, in sapientia inæstimabilem, in consiliis terribilem, in justitiis justum, in cogitationibus secretissimum, in verbis veracem, in operibus sanctum, in misericordiis copiosum, erga delinquentes patientissimum, erga patientes piium; semper idem ipsum æternum ac sempiternum, immortalem atque incommutabilem. Quem nec spatia dilatant, nec brevitates locorum angustat, nec receptacula ulla coar-

A ctant, nec voluntas variat, nec necessitudo corrumpit, nec mœsta perturbant, nec læta demulcent. Cui nec oblivio tollit, nec memoria reddit; nec præterita transeunt, nec futura succedunt. Cui nec origo initium, nec tempora incrementum, nec casus finem dabit: sed ante sæcula, et in sæculis, et per sæcula in æternum vivis. Et est tibi perennis laus, et æterna gloria, summa potestas, et singularis honor, perpetuum regnum, et sine fine imperium: per indefessa et immortalia sæcula sæculorum. Amen.

VI.

Pro custodienda humilitate, et cognoscenda humanæ fragilitatis.

Revocat nos ad humilitatis regulam Scriptura **B** præcipiens: *Quanto magnus es, humilia te in omnibus (Eccli. iii, 20)*. Quam bene humilitatis regulam Abraham noverat, qui cum ex Dominica confabulatione extolli potuisset, abjectum et despiciabilem se pronuntiavit, dicens: *Loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis et cinis (Gen. xviii, 27)?* Ergo ut de nobis semper humilia sentiamus, ventilemus quotidie hos coram Domino psalmos: *Dixi, custodiam; Nonne, Domine [Id est, nonne Deo subjecta erit]; Domine, non est exaltatum cor meum.*

Post Dominicam Orationem versus.

Memento, Domine, quoniam pulvis sumus, homo sicut [fenum] dies ejus, et sicut flos agri, ita efflorescit. Quia spiritus pertransibit ab eo, et non erit, et non cognosceat amplius locum suum. Exibit spiritus ejus, et revertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Ego dixi in excessu mentis meæ: Omnis homo mendax. Memorare, Domine, quæ est mea substantia: non enim vano constituisti filios hominum. Domine, quid est homo, quod innotuisti ei; aut filius hominis, quoniam reputas eum? Humiliatus sum usquequaque, Domine, vivifica me secundum verbum tuum. Vide humilitatem meam, et eripe me: quia legem tuam non sum oblitus. Custodiens parvulus Dominus, humiliatus sum, et liberavit me. Ego vero egenus et pauper **29** sum, Dominus curam habet mei. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in hunc mundum propter peccatores de sinu Patris advenisti, ut nos de eodem peccato redimeres, quia scio et credo; non propter justos, sed propter peccatores in terra habitare voluisti. Exaudi me, Domine Deus, peccatorem et culpabilem, et indignum et negligentem, et obnoxium. Tibi confiteor omnia peccata mea, omnia mala mea, quidquid in hoc sæculo gessi, delicto meo, actu, sive iniquis cogitationibus, de omnibus veniam peto. Peccavi, juravi: tamen te non abnegavi, quia scio et credo quia tu Pater es. Inclulge mihi, Christe. Te laudo, te magnifico, te glorifico, Trinitas sancta. Tibi gratias ago in omni us inimitatibus meis, quia non habeo spem in alium, nisi

in te, Deus meus. Ad portum Ecclesiæ tuæ, Christe, confugio, et ante pignora sanctorum tuorum prostratus indulgentiam peto. Precor et supplico tibi, Deus, ut mihi concedere digneris pro tua misericordia misericordiam, et pietatem usque in finem meum, et in illa hora tremenda, quando anima mea migratura erit de corpore meo. Præsta mihi sensum rectum, fidem rectam, et credulitatem. Omnipotens Deus, Deus meus, exaudi me, ut animam meam liberare digneris de inferno inferiori. Deus omnipotens, libera me de pœna infernali. Deus omnipotens, libera me de igne inexstinguibili. Deus omnipotens, libera me de protoplasto Satana. Deus omnipotens, libera me de vermibus immortalibus. Deus omnipotens, libera me de mausione impiorum. Deus omnipotens, libera me de angustia æterna. Deus omnipotens, libera me de omnibus malis. Deus omnipotens, liberare digneris animam meam de tenebris exterioribus. Quia in te confido, quia opus manuum tuarum sum ego, ne me despicias, Christe. Rogo sanctam ac beatissimam matrem nostram Mariam, rogo viginti quatuor seniores, omnes sanctos angelos tuos deprecor, omnibus sanctis patriarchis ac prophetis supplico, omnes apostolos et martyres, et confessores tuos, atque virgines rogo: similiter omnes sanctos tuos, et electos Dei invoco in auxilium meum. Et in illa tremenda hora, qua anima mea egressura erit de corpore meo, sancte archangele, deprecor, qui animarum accipiendarum accepisti potestatem, ut animam meam suscipere digneris, quando de corpore meo erit egressura: et liberam de potestate inimici, ut pertransire possim portas inferorum et vias tenebrarum, ut non se ponat [*Forte, opponat*] leo vel draco, qui consuetus est animas inferorum recipere, et ad æterna tormenta pertrahere. Te deprecor, sancte Petre, princeps apostolorum, qui tenes claves regni cœlorum, et accipiendarum animarum accepisti potestatem, ut portam paradisi mihi aperire digneris. Domine Jesu Christe, Fili Mariæ, processum do tibi, ut agas de anima mea pietatem et misericordiam, quia in te speravi. Christe Redemptor mundi, quando occursum sum, ne sim expulsus a facie tua, quia non mereor coronam vel veniam, nisi mihi concedere digneris. Auxiliatrix sit mihi sancta Trinitas, exaudi me, Domine, qui es Deus meus vivus, et virtus mea, iudex justus. Tu medicus potentissimus. Tu es sacerdos in æternum. Tu dux ad patriam. Tu lux mea vera. Tu dulcedo mea sancta. Tu sapientia mea clara. Tu simplicitas mea pura. Tu anima mea catholica. Tu concordia mea pacifica. Tu custodia mea tota. Tu perfectio mea tota. Tu salus mea sempiterna. Tu misericordia mea magna. Tu vita mea immaculata. Tu patientia robustissima. Tu redemptio mea facta. Tu resurrectio mea sancta. Tu vita perpetua. Te rogo, te deprecor, ut per te ambulem, ad te perveniam, in te requiescam, et ad te resurgam. Exaudi me, Domine. Memento, Domine, David, sicut iurasti patribus nostris, ut avertas iram tuam a famulo

A tuo. Angelus Michael, angelus Gabriel, angelus Raphael, omnes angeli, omnes archangeli, omnes throni, omnes dominationes, omnes principatus et potestates, omnes patriarchæ et prophetæ, omnes apostoli et martyres, omnes confessores et virgines, in adiutorium et auxilium assistant mihi, per Dominum nostrum Jesum Christum. Matthæus, Marcus, Lucas, Joannes. Sancte **30** Georgi, famule mi [*Forte, famule Christi*], intercede pro me famulo tuo. Sancte Christophore, intercede pro me. Domine, delimo terræ formasti me, ossibus et venis compegisti me. Domine, pro tua pietate salvum me fac. Pax hic, Deus hic. Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. Quia tibi soli peccavi et malum coram te feci: quia peccata mea innumerabilia sunt

B valde. Veniam pro his peto, Domine, peccatis et negligentis meis, pro vana gloria, pro concupiscentia carnali, pro delectatione, pro pollutione, pro murmuratione, pro invidia, pro superbia, pro somnolentia, pro visionibus, pro cogitationibus pro iniquis, pro adulterio, pro fornicatione, pro hoc quod ego ad opus Dei tarde venio. Peccata mea nec dicere, nec nominare possum. Reus sum, iniquitates meas, et malitias meas non abscondi, quia scio et credo, quod tu pius Pater es. Ne [*Al.*, Nec] me derelinquas, Pater misericors, sed dignare indulgere quod malum egi. Succurre mihi pius, invisibilis, dulcis, et amabilis, antequam porta inferorum absorbeat me, antequam veniat pars inimici mei. Tu mihi manus porrige, et lumen ostende, ut nulla potestas inferni invadat me in illa hora, quando anima mea assumptura [*Forte, assumenda*] erit de corpore meo. Piissime Deus, misericors Deus, clementissime Deus, te laudo, te magnifico, tibi gratias ago: qui me salvasti per noctem, jubeas me servari per diem. Fac me, Domine, tuam gratiam invenire, te amare, te laudare et timere, tibi servire, et diligere omnibus diebus vitæ meæ. Deus, tibi commendo vitam meam. Misere mei, Domine gloriæ, qui es unus et verus, et solus et justus, et in quo omnia, et per quem omnia facta sunt. Exaudi me, Domine, orantem; sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis, Sidrach, Misac, et Abdenago. Exaudi me, Domine, orantem, sicut exaudisti Petrum in mari, Paulum in vinculis. Parce animæ meæ, parce malis meis, et cunctis criminibus meis. Christe Deus meus, pone te ante me, si exultat inimicus meus contra me. Ego dormiam, et cor meum vigilet. Angeli tui, Domine, me custodiant tam per diem, quam per noctem. Deus omnipotens, emitte Spiritum tuum bonum et rectum, qui animam meam et corpus meum custodiat. Peccavi, Domine, peccavi in lege Dei, verbis, factis, et cogitationibus. Multa sunt peccata mea. Negligens fui de opere Dei, et de ordine meo. Precor te, beata virgo Maria, et omnes sancti Dei, orate pro me peccatore. Misereatur mei omnipotens Deus, et donet Dominus Deus verus veram humilitatem, veram pœnitentiam, veram indulgentiam, sobrietatem, tolerantiam, bonam fidem, bonam perseveran-

tiam. Illuminet me Spiritus sanctus, indulgeat mihi A Dominus omnia peccata mea hic et in futuro. Amen.

VII.

In tentationibus immundorum spirituum.

Consolatur nos in tentationibus dæmoniis egregius prædicator, dicens: *Fidelis autem Deus, qui non patietur vos tentari supra quam potestis; sed faciet cum tentatione etiam exitum, ut possitis sustinere* (I Cor. x, 13). Quocirca sciendum est, quia iudicii occulti mensura est, et quando tentationis procella prosiliat, et quando conquiescat. Certe Evangelio attestante describitur, quod nec manere in obsessio homine potuit; nec rursus invadere bruta animalia nisi iussus præsumpsit, dicens: *Si ejicis nos, mitte nos in gregem porcorum* (Matth. viii, 31). Quando ergo iste sua sponte nocere factis ad Dei imaginem hominibus auderet, cui si potestas summa licentiam non præberet, grassari nec in porcos valeret? Nullo ergo modo ambigendum est, permissu æquissimi iudicis, in electos ad tempus diabolum tentandi accipere potestatem: sed misericorditer iudex concedit, quod crudeliter hostis capit. Hinc est, quod fidei famulo de eodem Dominus dicit: *Non quasi crudelis suscitabo eum* (Job. xli, 1). Hinc fidelem animam tentationibus fatigatam blandis consolationibus refovet, dicens: *Dixit Dominus Deus tuus: Ad punctum in modico dereliqui te, et in miserationibus magnis congregabo te*. Item ibi: *Abscondi faciem meam parumper a te, et in misericordia sempiterna miseratus sum tui* (Isai. liv, 7, 8). Cum ergo in tentationis voluntatem ad tempus incilimus, priusquam in delectationis aut pravi consensus **31** labamur voragine; clamemus medulliter, clamemus valenter, hos decantando psalmos: *Deus, Deus meus, respice in me; Deus, in nomine tuo; Miserere mei, Domine, quoniam conculcaverunt; Deus in adiutorium meum; Domine Deus salutis meæ; Eripe me, Domine, ab homine malo*.

Post Orationem Dominicam versus:

Exaudi, Deus, orationem meam, cum tribulor, a timore inimici eripe animam meam. Tribulationes cordis mei dilatate sunt, de necessitatibus meis eripe me. Statuisti in loco spatioso pedes meos, miserere mei, Domine, quoniam tribulor. Exsurge, quare obdormis, Domine? Exsurge, et ne repellas usque in finem. Ne tradas me a desiderio meo peccatori, cogitaverunt adversum me, ne unquam exaltemur. Exsurge, Domine, non prævaleat homo, iudicentur gentes in conspectu tuo. Exsurge, Domine Deus meus, exaltetur manus tua, ne obliviscaris pauperis in finem. Tu autem, Domine, ne longe facias auxilium tuum a me, ad defensionem meam aspice. Emitte manum tuam de alto, eripe me, et libera me de aquis multis, et de manu filiorum alienorum. Quoniam alieni insurrexerunt in me, et fortes quæsierunt animam meam: et non proposuerunt dominum ante conspectum suum. Et tu, Domine, fac mecum misericordiam propter nomen tuum,

quoniam suavis est misericordia tua. Libera me, quoniam egenus sum, et pauper sum ego, et cor meum conturbatum est in me. Ne tradideris me in animas persequentium me, quoniam insurrexerunt in me testes iniqui. Disperge illos in virtute tua, et destrue eos protector meus, Domine. Adjutor meus et liberator meus esto, Domine, ne tardaveris. Sed et lingua mea meditabitur justitiam tuam, dum confusi et reveriti fuerint, qui quæerunt mala mihi. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum. Domine Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. Exsurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum.

Oratio.

Præsta mihi, Domine, profectum quærendi legem tuam, et peccatorum omnium remissionem, ut qui desiderio magno ad lumen Scripturarum tuarum pervenire cupio, nullis peccatorum caligationibus oculi mei obscurentur. Attrahe me ad te virtute omnipotentis tuæ. Non me derelinquas in propria voluntate vagari, quem pretioso sanguine redemisti. Imaginem tuam in me non sinas obscurari; quæ si te præstante defendatur, semper egregia est. Non diabolo liceat tua dona subvertere, quia totum fragile est, quidquid tibi nititur obviare. Audi me, pie rex, clamaudem pro peccatis meis, et prius illa a me remove, quam pro eisdem in tua examinatione condemner. Quid mihi mea insidiatur iniquitas? Quid contra me delicta mea confligunt? Creaturam tuam evertere cupiunt, quæ nulla substantiæ firmitate subsistunt. Dicat certe diabolus, cur me insaturabili dolore prosequitur? Nunquid ego illi dedi, ut tibi, Domine, superbus existeret, et de beatitudine collocata caderet, cum tantæ virtutis insignia possideret? Sufficiat illi, quod me in Adam perdidit: quare me quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur; et sicut ille a gratia tua per culpam suam cecidit, me quoque, ut ab eadem separet, exquiri? Concede mihi, Domine, contra hostem crudelissimum, pium tuæ defensionis auxilium; ut sicut ille fragilitatem meam non desinit impugnare, ita tuis cogatur viribus confusus abscedere. Non permittas, bone rex, in me sævissimum hostem sua vota complere, qui te graviter elegit offendere. Quid me sicut leo rugiens circuit, quid me devorare contendit? Semel illi in baptisate sacro renuntiavi, semel tibi Domino credere professus sum. Talem me perpetua defensione concede servarî, qualem me fieri per aquam regenerationis, Creator altissime, præstitisti. Et quia tuus esse cœpi, alium dominum nesciam; ut quia tua gloria redemptus sum, tua mandata te donante faciam. Quod si me relinquis, statim ille tergiversator invadit, qui indefessus [At., indefectus] atque impudens semper assistit, lucra sua computans humanas ruinas. Qui ideo blanditur ut **32** decipiat, ideo instigat ut perimat. Maxime per corpus nostrum animas nostras decipit, et ita per desideria humana diffunditur, ut nulla penè

providentia, nullo prorsus consilio sentiantur. Longum est per cuncta discurrere: tali quis posset consistere, nisi tu, Domine, decreveris obviare? Quid enim mihi non potest facere, qui te in meo corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare? Exaudi me, o custos hominum; et me ab illo indulgentia tua libera, qui me trahere nititur ad gehennam. Cum illo partem non habeam, ut tecum, Domine, possim habere. Vindica fabricam tuam ab illo, qui destruit. Damnari alios non faciat, qui seipsum damnavit: sed potius ille cum suis pereat, qui perdere cuncta festinat. Me vero omnipotens libera, et eripe ab hoste generis humani, et perduc me ad gaudia æterna, ubi sine fine lætari merear. Amen.

VIII.

In tribulationibus variis, quæ ab hominibus inferuntur.

*Invoca me, ait Dominus per Prophetam, in die tribulationis meæ [Leg., tuæ] et eripiam te (Psal. LIX, 15). Dulcior lacte et melle ori nostro hæc Domini promissio. Cum ergo tribulationes a falsis fratribus patimur, invocemus eum, qui nos ut invocemus hortatur. Certum est enim quia vult exaudire, qui vult invocari. In his ergo quinque congruis psalmis clamemus ad Dominum a facie tribulantis: *Salvum me fac, Domine, quoniam defecit sanctus; Iudica, Domine, nocentes me; Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam; Eripe me de inimicis meis, Deus meus; Salvum me fac, Deus,* quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam: usque, Dederunt in escam meam fel. Cætera vero quæ sequuntur, quia spiritualiter Christi interfectores feriant, nolimus contra Christianos tam perniciosam maledicta jactari.*

Versus ut supra. Sequitur oratio.

Christe Fili Dei vivi, virtus et una indiscreta majestas, orationis meæ tota substantia; invoco nomen tuum sanctum: exaudi me cum corde luctantem, et agnoscentem peccata facinorum, et cogitationum crimina consistentem. Frange, Domine, artes diaboli, obrepentibus aliis aliud suggerendo. Ipsa enim orationem in alienationem captivat. Respice, Domine, lacrymas meas; et cum lacrymæ non sunt, indulgentia tuæ pietatis infunde. Custodi in me immaculatam fidem, meque cum proximis meis semper in pace reconcilia; fructus tuos, panis ac vini, propria largitate distribue. Tibi inclino cervicem, tibi genua flecto. Te Dominum meum, cum sis unus [Al., vivus]; in sancta Trinitate confiteor. Frange, Domine, contra me omnium potestatem, erue me facientem; et ea quæ explorare non possum, quasi sint postulata, concede. Amen.

IX.

Optimum recitatione quinque psalmorum post tribulationem de percepto gaudio gratias agere.

Igitur cum pius Dominus dixisset, Invoca me in

die tribulationis tuæ, eripiam te (Psal. cit.): pro ipsa ereptione quærens a nobis laudis debitum, subjunxit statim: et honorificabis me. Hinc David ait: In me sunt, Deus, vota, quæ reddam laudationis tibi. Quoniam eripuisti animam meam de morte (Psal. LV, 12). Hinc iterum dicit: Quia factus es adjutor meus et refugium meum; in die tribulationis meæ susceptor meus tibi psallam (Psal. LVIII, 18).

Ergo cum in tentationibus variis, vel falsorum fratrum, vel sævientium dæmonum inciderimus: contra hos et illos divini verbi jacula intorquentes, cum illos defecisse, et nos convaluisse viderimus, mox puram cordis nostri intentionem, oculosque et manus ad cælum levantes, in voce laudis et confessionis benedicamus illi, qui misit de cælo, et liberavit nos, et dedit in opprobrium conculcantes nos. Dicamus illi concordanti corde: *Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me; nec delectasti inimicos meos super me. Et consequenti conscientiam (locus corruptus) ejus usque in finem continuemus ei: Benedicam Domino in omni tempore; Jubilate 33 Deo omnis terra: Psalmum dicite nomini ejus; Nisi quod Dominus erat in nobis, dicat nunc Israel; Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo; quoniam exaudisti omnia verba oris mei. Considera tamen, qui legis, et perspicue videbis in nullo psalmodum, quam in his quinque, melius post tribulationem de percepto gaudio, aptiusve posse gratias Domino compensari.*

Post Dominicam Orationem versus.

Cum invocarem te, exaudisti me Deus justitiæ meæ, in tribulatione dilatasti mihi. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, narrabo omnia mirabilia tua. Lætabor et exultabo in te, et psallam nomini tuo, Altissime. Exsultavit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino, qui bona tribuit mihi, et psallam nomini Domini Altissimi. Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiæ laudabo te. Quoniam respexisti humilitatem meam, servasti de necessitatibus animam meam; nec conclusisti me in manus inimici. Confitebor tibi, Domine, in sæcula, quia fecisti: et exspectabo nomen tuum, quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum. Protexisti me a conventu malignantium, et a multitudine operantium iniquitatem. Propterea confitebor tibi in populis, Domine, et nomini tuo psalmum dicam. Deus in sancto via tua, quis Deus magnus sicut Deus noster? Tu es Deus, qui facis mirabilia solus. Ego autem semper in te speravi, Domine, et adjiciam super omnem laudem tuam. Mihi autem adhærere Domino bonum est, ponere in Domino Deo spem meam. Per singulos dies benedicam te, et laudabo nomen tuum in æternum, et in sæculum sæculi. Quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oratio.

Benedictum nomen tuum, Domine Deus patrum nostrorum: qui cum iratus fueris misericordiam fa-

cis, et in tempore tribulationis peccata dimittis his. A qui invocant nomen tuum. Ad te, Domine, faciem meam converto, tibi omnia peccata mea confiteor. Tu nosti omnia, antequam fiant. Tu scis, quia post baptismum præcepta tua contempsi, et mandata tua non custodivi; et bonum quod potui facere, per negligentiam non feci: et malum quod non debui facere, per audaciam perpetravi. Et per concupiscentiam multa mala feci in visu, in auditu, in gustu, in odoratu, et tactu: in cogitatione, et in locutione, et in opere. Et quod in sacrosancto baptisate coram angelis et sanctis tuis promisi, non custodivi, sicut debui; nec adimplevi, sed consumpsi [*Forte*, contempsi], et præceptis tuis non obedivi, sicut debui^a: sed superbiendo, irascendo, contemnendo, negligendo, proprias voluntates faciendo, murmurando, detrahendo, dijudicando culpas incurri. Deus, tu scis insipientiam meam, et delicta mea a te non sunt abscondita. Aspice in me contentem peccata mea coram te, et miserere mei. Concede mihi in hoc sæculo agere veram poenitentiam, et in futuro da mihi indulgentiam, quia tu dignatus es dicere: *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat* (*Ezech. xxxiii, 14*). Effunde super me misericordiam tuam, et dimitte omnia peccata mea, quæ conscientia mea metuit, et adjice quod oratio non præsumit. Et da mihi perseverantiam in bonis operibus, ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui, Salvator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

X.

Quod satis sit utile prævenire Dominum orationibus in ipso diei initio.

Docent nos sancti prophete suis imitabilibus exemplis, prævenire faciem Domini mane orationibus nostris. Et David quidem, *Mane*, inquit ad Dominum, *oratio mea præveniet te* (*Psal. lxxxvii, 14*). Isaias autem sic: *Anima mea desideravit te in nocte: sed in spiritu meo, in præcordiis meis de mane vigilabo ad te* (*Isai. xxvi, 9*). Cum his ergo tribus congruentissimis psalmis vigilet ad Dominum mane spiritus meus, oremusque in ortu surgentis auroræ; ut a luce prima in vesperam sint oculi ejus **34** super nos, et aures ejus ad preces nostras: nostrosque dirigat gressus in viam pacis, ut absque omni errorum scandalo gradientes, non dominetur nostri omnis injustitia. Hos ergo canamus in ipso diei initio psalmos: *Verba mea. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine, usque: In æternum fundasti eam; Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam.*

Post Dominicam Orationem versus.

Conserva me, Domine, quoniam in te speravi; dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam honorum non eges. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam, quia in te speravi, Domine. Notam mihi fac viam in qua ambulem, quia ad te, Domine, levavi animam

^a In Edit. Colon. « Et quod ante sacrosanctum præcepto prioris non obedivi sicut debui, etc. »

meam. Dirige me in veritate tua, et doce me: quia tu es Deus salutaris meus, et te sustinui tota die. Deduc me, Domine in via tua; et ambulabo in veritate tua. Averte oculos meos, ne videant vanitatem in via tua vivifica me. Legem mihi constitue in via tua, et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos. Deduc me in semitam mandatorum tuorum, quia ipsam volui. Et misericordia tua subsequatur me, omnibus diebus vitæ meæ. Sed et lingua mea meditabitur justitiam tuam, tota die laudem tuam. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oratio.

Gratias tibi ago, omnipotens Pater, qui me dignatus es in hac nocte custodire. Deprecor clementiam tuam, piissime Domine, ut concedas mihi diem venturum sic peragere in tuo sancto servitio, cum humilitate et discretione, qualiter tibi complacere servitus nostra: et præsta mihi hodie cum summa patientia tibi gratum exhibere servitium. Immitte, quæso, Domine, angelum tuum in circuitu nostro, et eripe nos ab impiis, qui in circuitu ambulant; ut viam mandatorum tuorum absque omni errorum scandalo inoffenso pede currere valcamus, per Dominum nostrum Jesum Christum. Amen.

XI.

Laus psalmi CXVII. et quid a nobis frequentandum sit [*Leg., et quod a nobis frequentandum sit*].

C Legi præterea in cujusdam monachi visione, quod ab angelo lucis sollicite sit admonitus, ut psalmum centesimum octavum decimum, id est, *Beati immaculati*, in quo moralis virtus describitur, sæpe in oratione repeteret. Et *vera idem* diversis spiritualibus confertur virtutibus, ut si nullus adesset alius, in oratione solus sufficeret. Absque enim prophetiæ mysteriis, omnia humanæ vitæ necessaria, quæ in cæteris psalmis latius describuntur, in isto velut in quodam ferculo congesta nobis offeruntur. Ergo juxta angelici numinis salubre præceptum, quousque huic mortali vitæ terminum demus, huic singularis beneficii psalmum diebus singulis decantemus.

Post Kyrie eleison, et Orationem Dominicam, dicantur versus supradicti.

Oratio.

Pie exaudibilis Domine Jesu Christe, exaudi me indignissimum peccatorem supplicentem, per interventum et meritum beatæ et gloriosæ semper virginis Mariæ genitricis tuæ, et omnium civium supernorum. Ecclesiæ tuæ sanctæ catholicæ fidem auge, pacem tribue papæ nostro il., episcopoque nostro il., abbati nostro il., et omni huic congregationi; principibus quoque nostris, consanguineis, parentibus, et tua mihi charitate conjunctis; etiam sua nobis munera largientibus, persequentibus et calumniantibus nos omnibus, qui pro nobis imple-

altare coram te et coram angelis promisi... et

rant sanctum nomen tuum, vel qui pro se nos miseros apud tuam clementiam supplicare voluerunt. Nobis quoque peccatoribus remissionem et indulgentiam tribue omnium peccatorum, infirmis salutem, lapsis reparationem, aeris commoditatem navigantibus, et itinerantibus iter prosperum ac salutis portum, tribulatis gaudium, oppressis revelationem, captivis, vinctis, et peregrinis remissionem, absolutionem, ad patriam, reversionem propitius concede. Amen. Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique largire custodem et defensorem, mutua discordantibus charitatem, infidelibus veram fidem, **35** defunctis parentibus nostris, patribus, fratribus, seu omnibus in tua fide quiescentibus indulgentiam tribue delictorum. Amen ^a.

XII.

Laus hymni trium puerorum, et quod in Dei laude frequentanda [Leg., frequentandus] sit.

Oportet nos sanctum imitari Prophetam dicentem: *Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo (Psal. xxxiii, 2).* Et illud: *In omni loco dominationis ejus benedic anima mea Dominum (Psal. cii, 22).* Et si Deus ubique recte creditur esse, omnibus eum locis dominari rectissime confitemur. Benedicamus ergo ei in omni tempore, qui nos in omni loco et in omni tempore regit; qui nos creavit et recreavit, custodit et nutrit; in quo vivimus, et movemur, et sumus. Quapropter una parva et magna laus semper in ore nostro versetur: in qua omnis creatura per genus et speciem ad laudem creatoris hortatur. Et non solum diebus singulis, sed et vespere, mane et meridie, imo singulis quibusque horis dici, tota cordis intentione eam Domino offeramus. Hæc namque omnibus laudibus laudabilior, et Deo præ omnibus amabilior. Hæc namque est illa singularis laus, qua nos laudamus, melle et favo dulcior: hymnus videlicet, quem tres Deo dilecti pueri, inter medias edaces flammæ tripudiantibus luserunt, id est: *Benedicite omnia opera Domini Domino.* De quo fidenter dico, quia sicut dicimus: *Sancta sanctorum et Cantica canticorum,* ita et iste dici potest *Hymnus hymnorum.* In quo succincte et affatum melius quam in omnibus laudatur Deus decorum, qui personaliter trinus, et consubstantialiter unus vivit et regnat ubique per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Post Dominicam Orationem versus:

Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæcula. Et benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum, et laudabile, superexaltatum in omnibus sæculis. Benedictus es in templo gloriæ tuæ, et superlaudabilis, et supergloriosus in sæcula. Benedictus es in throno regni tui, et superlaudabilis, et superexalta-

^a Hic quis statuitur primæ partis apud Quercetanium et in editione Coloniensi; sed male. Ipse enim scriptor codicis, quo usus est primus editor, monet laudem hymni trium puerorum pertinere ad priorem

partem, et benedictus es, qui intueris abyssos, et sedes super cherubim; et laudabilis, et superexaltatus in sæcula. Benedictus es, Domine, doce me justificationes tuas.

Confessio et laus sanctæ Trinitatis.

Laudo, et benedico te, juste et bone Deus, totius creaturæ parentem, in personis trinum, in substantia unum, verum Patrem unigenitæ majestatis, ex nullo ducentem initium, omnibus initium dantem; non corporali progenie, neque extrinsecus; non necessitate, neque voluntate, sed natura Filium generantem. Verum Filium ex Patre sine spatio temporis, ineffabiliter ante tempora natum. Verum Spiritum sanctum ex Patre et Filio inenarrabiliter procedentem, in Patre et Filio substantialiter permanentem. Æternum Patrem sine nativitate, æternum Spiritum sanctum cum processione sine nativitate. Totum Patrem in Filio et Spiritu sancto. Totum Filium in Patre et Spiritu sancto. Totum Spiritum sanctum in Patre et filio manentem, una potestate unoque regno, una potentia, et una æternitate. Et tunc, et nunc ubique regnantem. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

XIII

Quod orandum nobis sit quotidie cum lacrymis pro diversis plagis quas patimur.

Quia videmus nos in illud Jeremiæ incidisse lamentum, quod dicit: *Si egressus fuero ad agros, ecce occisi gladio: et si introvero in civitatem, ecce attenuati fame (Jerem. xiv, 18):* nec non et illam Domini terribilem comminationem in nobis completam, **36** qua Dominus gladio, et fame, et peste consumat eos: petamus et cum eodem Propheta capiti nostro aquam, et oculis nostris fontem lacrymarum, et ploremus die ac nocte interfectos populi nostri. Quod nunquam melius possumus deplorare, quam si contrito et humiliato corde hos quinque psalmos coram Domino frequentemus: *Deus auribus nostris. Deus, repulisti nos; Ut quid repulisti nos, Deus, in finem? Deus, venerunt gentes; Qui regis Israel intende.*

Post Dominicam Orationem versus:

Ego dixi: Domine, miserere mei; sana animam meam, quia peccavi tibi. Peccavimus enim patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. Nemineris iniquitates nostras antiquas, cito nos anticipet misericordia tua, Domine. Adjva nos, Deus salutaris noster, et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui, et visita nos in salutari tuo. Convertite nos, Deus salutaris noster, et averte iram tuam a nobis. Eripe nos de inimicis nostris, Deus noster, et ab insurgentibus in nos libera nos. Domine, ne longe eas a nobis; Deus,

partem, et finem hujus statuendum esse post orationem: *Pro servanda silendi loquendique discretione, ut infra, § 17.*

in auxilium nostrum respice. Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. Salvos fac nos, Domine, Deus noster, et congrega nos de nationibus: ut confiteantur nomini tuo sancto, et gloriemur in laude tua. Exsurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum.

Oratio

Oramus te, pie exaudibilis Domine Jesu Christe Deus noster, et cum omni supplicatione rogamus, ut per interventum beatae et gloriosae semper virginis Mariae, omniumque sanctorum angelorum, archangelorum, patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum, confessorum, virginum, monachorum, et omnium civium supernorum, Ecclesiae tuae catholicae fidem augeas, pacem tribuas, indulgentiam nobis et remissionem peccatorum concedas. Amen. Infirmis salutem, lapsis reparationem, aeris commoditatem navigantibus, et itinerantibus fidelibus iter prosperum ac salutis portum, tribulantibus [*Fortis*, tribulatis] gaudium, oppressis relevationem, captivis, vincitibus, et peregrinis, remissionem, absolutionem et ad patriam reversionem. Amen. Angelum tuum sanctum hic et ubique custodem, mutuum discordantibus charitatem, infidelibus veram fidem, et defunctis fidelibus requiem propitius donare digneris aeternam.

XIV.

Quod secundum praeceptum Apostoli orandum sit ab omnibus pro omnibus.

Præcepit nobis sermo apostolicus: *Orate*, dicens, *pro invicem, ut salvemini* (Jac. v, 16). Cui nos necesse est in saluberrimis præceptis obedire, et orare omnes pro omnibus, ut salventur omnes cum omnibus. Septem sunt præterea psalmi, ex quibus si unum corpus efficitur, pro omni prorsus corpore oramus Ecclesiae. Considerato tamen, qui legis, et proba quod dicimus. In his namque memoria sacerdotum, regumque, et potentatum, populi quoque et plebis simul. Psalmorum ergo, quos diximus, ista sunt capita: *Memento, Domine, David; Domine, in virtute tua; Ad te, Domine, clamavi Deus meus; Deus misereatur nobis; Benedixisti, Domine; Domine, refugium; Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, quoniam exaudisti omnia verba oris mei*. Sane, ne quis nos reprehendat, quod prius posuimus psalmum, *Memento, Domine, David*, qui posterior est ordine, dabimus responsum, quia non est pensandus ordo in psalmis, sed virtus. Et quia primus est intra Ecclesiam ordo sacerdotalis, hunc primum posuimus in precibus.

Post Dominicam Orationem versus:

Ego dixi: Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Sacerdotes tui induant iustitiam, et sancti tui exsultent. Domine, salvum fac regem, et exaudi nos in die, qua invocaverimus te. Salvum fac populum **37** tuum, Domine, et benedic hereditatem tuam, et rege eos, et extolle eos

usque in sæculum. Memento congregationis tuae, quam creasti ab initio. Liberasti virgam hereditatis tuae. Ne tradas bestiis animas constituentium tibi: animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. Domine, Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. Domine, Deus virtutum, exaudi preces nostras, auribus percipere, Deus Jacob. Et tu, Domine, Domine, fac nobiscum misericordiam propter nomen tuum, quia suavis est misericordia tua. Protege nos a conventu malignantium, et a multitudine operantium iniquitatem. Mitte nobis auxilium de sancto, et de Sion tuere nos. Exaudi nos, Domine, quoniam benigna est misericordia tua: secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Præterea, Domine, misericordiam tuam scientibus te, et iustitiam tuam his qui recto sunt corde. Complaceat tibi, Domine, ut eripias me: Domine, in auxilium nostrum respice. Exsurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum.

Oratio.

Propitiare, Domine, queso, universae Ecclesiae tuae catholicae, toto orbe terrarum diffusae. Largire illi fidem rectam, opus præcipuum, pacem perpetuam. Propitiare omnibus fidelibus tuis sub iugo ethnicorum laborantibus. Propitiare famulo tuo N. [*Al., It.*] papae, et omnibus sacerdotibus atque ministris, cunctoque clero eorum. Propitiare famulo tuo N. abbati, et universae huic congregationi tuae, omnibusque per totum orbem in tuo nomine congregatis. Propitiare famulo tuo N. regi, cunctisque Christianis principibus, et universo exercitui eorum. Propitiare universis fratribus meis, sive eis, qui tua charitate, vel etiam consanguinitate conjuncti sunt. Propitiare omnibus, qui pro me implorant nomen sanctum tuum, vel qui me miserum apud tuam clementiam supplicare voluerunt. Propitiare virginibus, conjugatis, ac viduis, orphanis, captivis, pœnitentibus, infirmis, afflictis, navigantibus, itinerantibus, incarceratis, et in quibuscunque necessitatibus atque miseriis constitutis, et universo populo tuo Christiano, quem pretioso sanguine redemisti. Propitiare etiam miseris paganis, Judæis atque hæreticis, sive lapsis, ut credant in te Dominum Deumque verum, et revertantur ad te in toto corde suo. Tribue, queso, Domine, omni sexui, et universae ætati, atque conditioni ordinis Christiani, mandatorum tuorum custodiam, et suorum omnium veniam delictorum, et nobis miserere. Amen.

XV.

Quod bonum sit orare pro defunctis fidelibus.

Arguit sanctus Apostolus quosdam Corinthios infidelitatis, quia de resurrectionis gloria titubabant. Si Christus, inquit, prædicatur quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis, quoniam resurrectio bonorum [*Al., mortuorum*] non est (I Cor. xv, 12)? Nos ergo, qui absque omni scrupulo

resurrectionem veraciter credimus et exspectamus, A oremus quotidie pro resurrecturis dormientibus fratribus nostris. In his namque quinque psalmis, possumus aliquo modo eorum memoriam facere, quia prædicatur in eis quodammodo resurrectio mortuorum: *Miserere mei, Deus, secundum magnam; Dilexi, quoniam exaudivit Dominus; Credidi, propter quod locutus sum; Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus; Dicat nunc Israel; Laudate Dominum in sanctis ejus.*

Post Dominicam Orationem versus.

Animæ morientium fratrum uostrorum in bonis demorentur, et semen eorum hæreditate possideat terram. Non veniat eis pes superbiæ, et manus peccatorum non moveant eos. Accipiant benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo. Exsultent in conspectu Dei, et delectentur in lætitia. Tu autem, Domine, ne longe facias misericordias tuas a me: misericordia tua et veritas tua suscipiat eos. Da eis, Domine, protectionem salutis tuæ, et dextera tua suscipiat eos. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa eos **38** deducat in montem sanctum tuum, in tabernacula tua. Et inhabitent in tabernacula tua in sæcula; protegantur in velamento alarum tuarum. Tu autem, Domine, miserere eis, et resuscita eos, et confirma eos in conspectu tuo in æternum: ut inhabitent in domo tua, in longitudine dierum.

Oratio.

Ne reputes, piissime Domine, peccata quiescentium fratrum meorum, vel eorum qui mihi conjuncti tua charitate exstiterunt; ut his atque omnibus in tua fide defunctis digneris æternam concedere requiem.

Alia oratio.

Da, quæso, Domine, requiem omnibus fratribus nostris, qui de hac luce in confessione tui nominis migraverunt, et nobis miserere. Amen.

XVI.

Quod orandum sit in dormitorii cellula, priusquam corpusculum detur quieti.

Post decursum vero totius diei spatium, cum ad lectulos accedimus dormitum, votis omnibus rogemus Dominum, cum Propheta dicentes: *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte (Psalm. XII, 4).* Neque enim melior est mortuo dormiens qui a vespere usque ad mane obdurato [*Forte, obturato*] ore laude Creatoris, non tam somno, quam lethargia depressus resupinus stertit in lectulo. Verum quia contra naturam est insomnem vivere hominem, illum rogemus dormituri, qui non dormitabit neque dormiet; ut satisfaciamus dormientes non voluntati, sed necessitati. Canamus præterea coram lectulo psalmum sextum, id est, *Domine, ne in ira tua arguas me; congruit enim et rei et tem-*

* Exstat apud Marten., Antiqua Ecclesie Disciplina, pag. 621, in Libello Caroli Calvi, pag. 6, cum quadam differentia.

pore. Possunt tamen, sicut [*Forte, si cui*] placet, et non credit pigritiæ, continuari huic psalmus duodecimus: *Esquequo, Domine; et centesimus et vigesimus: Levavi oculos meos ad montes.*

Post Dominicam Orationem versus.

Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto, et de Sion tuere nos. Protege nos a conventu malignantium, et a multitudine operantium iniquitatem. Illumina faciem tuam super servum tuum, et salvum me fac in tua misericordia. Domine, non confundar, quoniam invocavi te. Faciem tuam illumina super servum tuum, et doce me justificationes tuas. Quoniam tu illuminas lucernas meas, Domine Deus meus, illumina tenebras meas.

Oratio prima in dormitorii cellula.

Benedic, Domine, quæso, cellulam [*Al., cellam*] istam, ut qui in umbra alarum tuarum speramus, ab omnibus insidiis dæmonum, virtutis tuæ potentia tueamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

Alia.

Huic cellulæ, quæso, Domine, præsens adesto, ut caterva dæmonum contrita effugetur.

Item oratio.

Domine, quem neque spatia dilatant, nec brevitæ locorum angustat, hanc cellulam, quæso, præsentie tuæ luce perfunde, ut tenebrarum auctor confusus abscedat. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Alia.

C A facie impiorum, quæso, Domine, sub umbra alarum tuarum nos protege, ut ad laudem tui nominis surrecturi, te super nos vigilante securi dormiamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum. Amen.

Alia.

Gratias tibi ago, Domine sancte Pater, omnipotens æterne Deus, qui me dignatus es in hæc die custodire per tuam sanctam misericordiam; concede mihi hanc noctem tranquillo et mundo corde et corpore sic pertransire, ut pure ad vigiliis surgens gratum tibi servitium exsolvere possim.

39 *Oratio sancti Hieronymi pro custodiæ diei sequentis.*

Mecum esto, Domine Sabaoth; mane cum surrexero, intende ad me, et gubernata omnes actus meos, et verba mea, et cogitationes meas vel opera mea, ut totum diem transigam in tua voluntate. Da mihi, Domine, timorem tuum, cordis compunctionem, mentis humilitatem, conscientie puritatem, ut terram despiciam, cælum suspiciam, peccata oderim, et justitiam diligam. Abscinde a me, Domine, gulæ appetitum, concupiscentiam fornicationis, amorem pecunie, pestem iracundiæ, tristitiam sæculi, mentis accidiam, vanam lætitiæ, tyrannidem superbiæ. Planta in me, Domine, virtutem abinentiæ, et continentiam carnis, et castitatem mentis, voluntariam

paupertatem, veram patientiam, lætitiã spirituales, animi stabilitatem, cordis contritionem, humilitatem non fictam, fraternam charitatem. Custodi os meum ne loquar vana, ne fabuler sæcularia, ne detrahã absentibus, ne maledicã præsentibus parentibus [*Vox parentibus redundat*]; ne respondeam maledictum pro maledicto; sed e contrario benedicã Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Custodi oculos meos, ne videant mulierem ad concupiscendam eam, ne desiderem rem proximi, nec delicias hujus sæculi; sed dicam cum spiritu David: *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum (Psal. xii, 4)*. Et dicam: *Oculi mei semper ad Dominum, et reliqua*. Et iterum dicam: *Ad te levavi oculos meos, qui habitas in cælis*. Custodi aures meas, ne audiant linguam detrahentem, nec audiant mendacium, nec verbum otiosum: sed semper apertæ sint quotidie ad audiendum verbum Dei. Custodi pedes meos, ne circumeant domum otiosi, sed stent in oratione Dei. Custodi manus meas, ne porrigantur sæpe ad accipiendã munera, sed potius eleventur in precibus Domini mundæ et puræ, sine ira et disceptatione, quo possim dicere illum propheticum sermonem: *Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Fiat. Amen.*

XVII.

Pro servanda silendi loquendique discretione.

Scriptum est, affirmante apostolo, *Quia vita et mors in manu linguæ est (Prov. xviii, 21)*. Et iterum: *Linguam nullus hominum domare potest (Jac. iii, 8)*. Quod ergo non potest domare purus homo, rogemus, ut donet Deus et homo. Ergo ad obtinendam virtutem discreti silentii, supplici devotione hos canamus Domino psalmos: *Verba mea; Dixi, custodiam vias meas; Domine, clamavi ad te, exaudi me.*

Post Dominicam Orationem versus.

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe verba oris mei. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi: sub umbra alarum tuarum protege me. Pone, Domine, custodiam ori meo, et ostium circumstantiæ abili meis. Ut non declinet cor meum in verbum malum, sed repleatur os meum laude tua; ut possim cantare gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Et erant, ut complacent eloquia oris mei, et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Sed et lingua mea meditabitur justitiam tuam, tota die laudem tuam. Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te perveniat.

Oratio.

Domine Deus noster, credimus te Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum. Neque enim diceret Veritas: *Ite, baptizate omnes gentes in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti (Matth. xxviii, 19)*, nisi Trinitas esset. Nec baptizare nos juberes, Domine Deus, in ejus nomine, qui non esset Deus; nec diceretur voce ejus: *Audi, Israel, Dominus Deus tuus*

A unus est (Deut. vi, 4), nisi Trinitas unus Deus esset. Et nisi tu Deus Pater ipse esses, et Filius Verbum tuum Jesus Christus ipse esset, et donum vestrum Spiritus sancti [*Forte, sanctus*]; non legeremus in litteris Veritatis: *Misit Deus Filium suum (Gal. iv, 4)*. Nec tu unigenite diceres de Spiritu sancto: *Quem mittet Pater in nomine meo; et quem ego mittam vobis a Patre (Joan. xiv, 26; xv, 26)*. Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam, quantum me posse fecisti, quæsi te, et desideravi intellectum videre, quod credidi, et tecum disputavi et laboravi. Domine Deus meus, una spes mea, exaudi me, ne fatigatus nolim te quærere, sed quæram faciem tuam semper ardentem. Tu da quærendi vires, qui invenire te fecisti, et magis magisque invenienti de spem dedisti [*Edit. Colon., Coram te est firmitas et infirmitas mea; illam serva, istam sana*]. Coram te est scientia et ignorantia mea. Ubi mihi aperuisti, suscipe intrantem; ubi clausisti, aperi pulsanti, ut meminerim tui, intelligam te, diligam te. Auge in me ista, donec me reformes ad integrum. Scio scriptum esse: *In multiloquio non effugies peccatum (Prov. x, 19)*. Sed utinam prædicando verbum tuum, et laudando te, tantummodo loquerer: et non solum fugerem peccatum, sed meritum acquirerem, quamlibet multum sic loquerer. Neque enim hoc modo de te beatus Paulus prædicaret Timotheo Filio suo, cui scripsit, dicens: *Prædica verbum, insta opportune, importune (Tim. iv, 2)*. Verbum tuum, Domine, nunquid dicendum est, istum non multum locutum, quoniam non solum opportune, verum etiam importune Verbum tuum, Domine, non tacebat? Sed ideo non erat multum, quia tantum erat necessarium. Libera me, Deus meus, a multiloquio, quod patior intus in anima mea, misera in conspectu tuo, et confugiente ad misericordiam tuam: non enim cogitationibus taceo, etiam tacens vocibus. Et quidem si non cogitarem, nisi quod placeret tibi; non utique rogarem, ut me ab hoc multiloquio liberares. Sed multæ sunt cogitationes meæ tales, quales nosti cogitationes hominum, quæ vanæ sunt. Dona mihi non eis consentire; et si quando me delectant, eas nihilominus improbare, nec in eis velut dormitando immorari: nec tamen valeant apud me, ut aliquid in opera mea procedat ex illis; sed ab eis mea saltem [*Forte, salva*] sit tota sententia, tota conscientia, te tuente. Sapiens quidam, cum de te loqueretur in libro suo, qui Ecclesiasticus proprio nomine vocatur: *Multa, inquit, dicimus, et deficiamus verbis. Consummatio autem sermonum universorum ipse est (Ecclesi. xi.iii, 29)*. Cum ergo pervenerimus ad te, cessabunt multa ista quæ dicimus, et non permanebunt: sed tu manebis solus omnia in omnibus. Et nos sine fine dicemus, unum; laudantes te, unum; et in te facti, etiam nos unum. Domine Deus une, Deus Trinitas, quæcunque dixi in his libris de tuo, agnoscant et tui: si qua de meo, et tu agnosce [*Forte, ignosce*], et tui. Amen.

PARS SECUNDA.
ORATIONES PER ORDINEM.

I.

Oratio ad canendos [post cantatos] psalmos pro seipso.

Liberator animarum et mundi Redemptor, Jesu Christe, Domine Deus æternæ, rex immortalis, supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam, ut per modulationem psalmodiarum, quos ego miser indignus cantavi, liberes animam meam de peccato, et abducas cor meum de malis et pravis perfrigidisque cogitationibus, et abstrahas corpus meum a servitute peccati, et repellas a me carnales concupiscentias, et eripias me de omni impedimento Sathanæ, atque ministrorum ejus visibilium atque invisibilium, et infidelium tuorum, qui quærunt impedire animam meam.

II.

Oratio quando pro aliis psalmi decantantur [decantati sunt].

Domine Deus omnipotens, creator cæli et terræ, exaudi propitius orationem meam, in qua ego peccator magnificentiam tuam exoro pro famulo tuo N. Suscipe, obsecro, per magnam misericordiam tuam, et pro modulatione psalmodiarum, quos infelix cantavi, petitionem meam; et concede ei in præsentem sæculum vitam et sanitatem, et spatium in ista vita ad poenitentiam agendam, et in futuro sæculo da ei veniam, et indulgentiam vel remissionem omnium peccatorum, et cum omnibus sanctis tuis, vitam percipere sempiternam. Amen.

III.

Oratio pro patre, et matre, et omni parentela.

Dominator Domine Deus omnipotens, qui mirabiliter cuncta condidisti, et tua dispositione omnia creasti, quique jussisti conditionem propagandæ sobolis ex viro et femina esse, et præcepisti dilectionem et amorem circa patrem matremque exhibere; exaudi me misericors Deus clamantem ad te pro genitore meo N. et pro genitrice mea N., quorum utrumque ex tua providentia mihi humillimo præparare dignatus es; seu et fratribus meis atque sororibus, omnique parentela, qui mihi peccatori ex carnis consanguinitate conjuncti sunt, tam vivis quam et defunctis, quorum nomina et merita tibi Domino Deo universorum cognita sunt, ut protegas eos atque ab omni malo defendas, et in via salutis eos disponas; et ne dies eorum ante finiri sinas, quam per veram confessionem, veramque emendationem suorum omnium delictorum, peccata dimittas, ut carne exutos cælesti participatione dignos efficias. Exaudi me etiam miserimum, clementissime Deus, supplicentem ad te pro animabus famulorum famularumque

A tuarum, illorum et illarum, qui nobis suas largiti sunt eleemosynas, et quorum nomina scripta sunt apud nos, et qui se in nostris commendaverunt orationibus, ut eis tua misericordia beneficia impendas, et in loco tibi placentium collocare digneris, Servator mundi, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

IV.

Oratio pro abbate vel congregatione.

Domine Deus æternæ et incomprehensibilis, tu solus nosti corda filiorum hominum. Tu scis quod innumerabilis est iniquitas mea, et quo modo pro aliis rogare valeo, qui pro me ipso idoneus non sum? Tamen, clementissime Pater, secundum multitudinem misericordiæ tuæ suscipe preces servi tui, quas in conspectu majestatis tuæ effundo pro famulo tuo N. abbate, vel cunctis fratribus, qui sub regimine ipsius esse videmus, ut des nobis omnibus charitatem veram ad invicem et concordiam, quæ tibi sit placita. Aufer a nobis, Domine, omnia mala, et mitte nobis omnia bona quæ sine te nemo habere potest: et da nobis perseverantiam in bonis operibus, ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui, Servator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Alia oratio.

C Dominator Domine Deus omnipotens, in voluntate tua universa sunt posita, tu nosti omnia, antequam fiant. Aspice in nos, et miserere nostri. Tu clementissime Deus, qui hanc congregationem ad glorificandum nomen tuum sanctum in hunc locum adunare permisisti, da adjutorium tuum sanctum de cælis nobis servis tuis, ne patiamur detrimentum animæ nostræ; et ne des hanc congregationem in dispersionem, sed conserva eam propter nomen sanctum tuum, et reple corda nostra fide, spe et charitate, obedientia, et humilitate, atque patientia; et fac nostrum rectorem atque Patrem secundum cor tuum, ut faciat voluntatem tuam ad salutem suam et nostram: qualiter te, Domine, semper mereamur habere pastorem, et in omnibus protectorem. Fiat, Domine, voluntas tua in omnibus nobis, ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui, Servator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

V.

Oratio pro familiaribus et omnibus Christianis, omnibus commendatis.

Domine Deus omnipotens, qui Ecclesiam tuam toto orbe terrarum in cunctis gentibus dilatari dignatus es, et ab omnibus gradibus qui in ea fideliter continentur, tibi serviri jussisti, et cui singulorum merita cognita sunt, miserere universis familiaribus nostris et omnibus orthodoxis episcopis, abbatibus, 42 pres-

byteris, diaconis et subdiaconis, acolytis, exorcistis, lectoribus, janitoribus, monachis, clericis, virginibus, viduis, conjugatis, continentibus, pœnitentibus, regibus, principibus, ducibus, iudicibus, tribunis, centurionibus, quinquagenariis et decanis, universis gradibus qui in fide sanctæ Trinitatis in Ecclesia tua catholica communiter continentur. Miserere et omnibus qui in fide et amore sancti nominis tui nobis eleemosynas suas dederunt, seu in orationibus nostris se commendaverunt, et his quos admisceri in orationibus nostris promisimus, tam vivis quam defunctis, incolumibus atque infirmis, quorum nomina et merita tibi Domino Deo universorum sunt cognita, quia sapientiæ tuæ non est numerus. Exaudi me, piissime et misericors Deus, et miserere omnibus catholicis adhuc in corpore commorantibus; et aversos a via veritatis dignare ad te convertere, ut te toto corde requirant: et æterna protectione omnes conserva, ut nullis tentationibus a te separerentur; et præsta ut mortuis prosit hæc oratio servi tui ad emendationem delictorum, seu alienationem [Al., alleviationem] pœnarum. Tu Deus magne et terribilis, misericors et amator hominum, tu scis quid singulis expediat. Obsecramus clementiam tuam, ut juxta voluntatem tuam fiat nobis omnibus, tam vivis quam defunctis fidelibus, Servator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

VI.

Oratio pro eleemosyna.

Domine Deus omnipotens, magne et æterne Medice, qui remedium animarum in eleemosynarum distributione fidelibus tuis indulgentiam et remissionem peccatorum misericorditer promisisti; exaudi me, clemens et benigne, pro universis fidelibus tuis, qui nobis eleemosynas suas dederunt, vel in fide tuæ majestatis in orationibus nostris se commendaverunt, tam vivis quam defunctis, incolumibus atque infirmis: et perveniant ad aures misericordie tuæ preces meæ, quas pro salute illorum coram te effundo. Ne aspicias, Domine, peccata mea, sed fidem illorum atque illarum, qui nobis in fide tui nominis largiti sunt bona temporalia, ut tu Deus remunerator omnium bonorum retribuere illis digneris pro parvis magna, et pro terrenis præmia sempiterna, Servator mundi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

VII.

Confessio majestatis, et postulatio veniæ.

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe verba oris mei. Deus, intret in conspectu tuo oratio mea. Inclina aurem tuam ad preces meas, Domine. Deus qui juxta postulantes exaudis, ne sis inexorabilis propter nimia peccata et crimina mea, sed propter immensam pietatem tuam exaudi orationem meam, et auribus percipe lacrymas meas, et remitte mihi, ut refrigerer prius quam abeam, et amplius non ero. Deus, qui omnes homines vis servare, et ænalem vis perire, serva me a laqueo mortis, et a

pœnis inferni, et ab omnibus insidiis inimici mentis et corporis. Deus, qui non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat, adjuva me, ut toto corde convertar ad te, et tuis merear inhærere mandatis. Deus, qui mortificas et vivificas, deducis ad inferos ac reducis, da mihi mortificationem carnis, et vivificationem spiritus. Deus, qui suscitans de pulvere egenum, et de stercore elevas pauperem; erige me de lacu miseriæ, et de luto faciis ad te clamantem, et statue supra petram pedes meos; et immitte in eos, et in os meum canticum novum, hymnum gloriæ tuæ. Deus, qui solus habes immortalitatem, et lucem habitas inaccessibleem, libera me a morte perpetua, et ostende mihi lucem miserationum tuarum, et dele iniquitates meas, et doce me facere voluntatem tuam cunctis diebus vite meæ. Deus, qui nosti præterita et futura, da mihi veniam delictorum meorum præteritorum, et de præsentibus et futuris dona mihi continentiam, ut ad tuam merear misericordiam pervenire. Deus, qui magis nos vis esse correctos quam perire neglectos, noli me perdere in delictis meis multis et maximis; sed secundum tuam misericordiam et miserationem corripe me, et a tua misericordia ne repellas me, nec corruam in conspectu adversariorum meorum; et ne dicat inimicus meus, Prævalui adversus eum. Deus, cujus oculi respiciunt vias filiorum hominum, respice in me, et miserere mei, et repelle a me quod odisti, et misericors impende quod diligis. Repelle a me, Domine, omnes cogitationes noxias, et omne os pravum, et opus perversum; et dimitte quæ conscientia mea misera metuit, et adjice quod oratio non præsumit. Deus, quia tibi de omnibus cura est, noli me derelinquere in manu consilii mei, et in arbitrio meo sine adjutorio, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens: et quia sine te labitur humana mortalitas, tuis semper auxiliis, et abstrahatur a noxiis omnibus fragilitas mea, et ad salutaria dirigatur. Deus, qui es cordium inspector, da mihi cor quod te timeat, sensum qui te intelligat, opus quod tibi placeat; ut te timendo semper declinem a malo, et te diligendo semper a te custodiar in bono: et da mihi virtutem resistendi contra vitia et insidiatores omnium virtutum. Deus, qui es largitor omnium bonorum, largire mihi fidem, et opus scientiæ et continentiam, charitatem et castitatem, veram patientiam et humilitatem, et voluntariam paupertatem, et perseverantiam bonam in tuo famulatu. Deus, qui es via, veritas et vita, deduc me in viam tuam, ut ingrediar in veritate tua; lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum, et perduc me ad vitam æternam.

Deus, qui es lux vera illuminans corda fidelium, illumina cor meum lumine intelligentiæ tuæ, et da mihi scientiam veram, et repelle a me omnes tenebras ignorantie, et tenebras peccatorum meorum expelle a me, Domine, ut in splendore luminis tui semper ambulare merear. Deus, qui facis mirabilia magna solus, fac mecum signum in bonum, ut videant qui me oderunt, et confundantur; quoniam

ti, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me, et di-
 fac : Hæc mutatio dexteræ Excelsi, esto. Domine,
 fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam,
 et justificationes tuas doce me. Servus tuus sum
 ego, da mihi intellectum, ut discam mandata tua, et
 custodiam illa in toto corde meo, quia in custodi-
 endis illis retributio multa est. Domine, fac mecum
 secundum misericordiam tuam, quia suavis est mi-
 sericordia tua. Libera me, quia egenus et pauper
 ego sum, et cor meum conturbatum est intra me.
 Libera me a persequentibus me, quia confortati
 sunt super me. Libera me, Deus Israel, ex omnibus
 iniquitatibus meis. Libera me de sanguinibus, Deus,
 Deus salutis meæ, et exaltabit lingua mea justitiam
 tuam. Libera me de ore leonis, et a cornibus uni-
 cornium [Al., unicorniorum], ut enarrem nomen
 tuum fratribus meis. Liberator meus de inimicis
 meis iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis
 me, a viro iniquo eripies me, nec me patiaris ten-
 tari supra id quod possum, quia tu scis sfigmentum
 meum, tu scis fragilitatem corporis et mentis meæ.
 Tu scis insipientiam meam, et delicta mea a te non
 sunt abscondita. Deus meus, eripe me de manibus
 inimicorum meorum, et a persequentibus me, et
 deduc me de laqueo quem absconderunt mihi, quia
 tu es protector meus : et illumina faciem tuam super
 servum tuum, et salvum me fac in tua misericordia.
 Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

VIII.

Oratio pro agnitione Dei, et pro indulgentia C
delictorum, et peremptione diversarum tri-
bulationum.

Miserere, Domine, miserere, Christe; tu miseri-
 cordia mea miserere mei. Miserere, Domine, mise-
 rere, Christe, ut bene rogem te. Miserere, Domine,
 miserere, Christe, ut dignum me facias exaudiri.
 Miserere, Domine, miserere, Christe. Exaudias me,
 ut sciam voluntatem tuam; doceas me, ut in chari-
 tate tua emutuas me. Miserere, Domine, miserere,
 Christe, ut credam in te, ut cognoscam te, ut dili-
 gam te. Miserere, Domine, miserere, Christe, ut
 sperem in te. 44 Miserere, Domine, quia coinqui-
 natum sensum habeo in omnibus concupiscentiis
 illicitis, et ex omni elatione et ira, et suspicione et
 hypocrisi. Miserere, Domine Deus omnipotens, ut
 cognoscam et diligam vinculum charitatis perseve-
 ranter. Miserere, Deus, ut a morte perpetua eripias
 me. Miserere, Deus, ut de omnibus peccatis et cri-
 minibus meis veram pœnitentiam et indulgentiam
 tribuas mihi. Miserere, Deus, ut remissionem om-
 nium peccatorum meorum concedas mihi, ut ab
 omni tribulatione eripias me, et ab omni immunditia
 corporis et corporis liberes me, totumque fomitem libi-
 dinis exstinguas in me, ac ab omnibus insidiis dia-
 boli et omni malo liberes me. Miserere, Domine Deus,
 miserere, ut anima mea vivat in te, et vita mea
 proficiat in te. Miserere, Domine Deus Pater, gloria
 mea, vita mea, salus ac fortitudo mea. Miserere,
 Spiritus paraclete, consolatio et illuminatio mea.

A Miserere, miserere, Trinitas et Unitas. Te laudo, te
 adoro, te confiteor, pax mea, spes mea, laus, vita,
 pulchritudo et beatiudo mea, confidentia et fiducia
 mea, remissio facinorum et flagitiorum meorum :
 amor ac firmamentum meum, refugium, liberator,
 [protector] et susceptor Deus meus : doctor, medi-
 cina, gubernator ac redemptor meus, requies mea,
 sanitas et delectatio mea, testis et iudex meus, sancta
 Trinitas, inseparabilis Unitas. Deus omnipotens,
 me ab omni malo liberare digneris, et tua sempiterna
 benedictione benedicere, qui es Deus benedi-
 ctus, ineffabilis et incorruptibilis in sæcula sæculo-
 rum. Amen.

IX.

Confessio peccatorum.

B Sub confessionem tuam futuram viriliter age, te-
 que in Domino confortare, et noli erubescere, et
 quia inde venit indulgentia, cum in spe misericor-
 diæ Dei humiliter confessus fueris peccata tua, et
 reliqueris ea; quia sine confessione non est indul-
 gentia. In primis prosterne te humiliter in conspectu
 Dei in terra ad orationem, et roga beatam Dei geni-
 tricem Mariam, ut ipsa intercedat pro te ad Domi-
 num, cum omnibus sanctis apostolis, martyribus,
 confessoribus et virginibus; ut Deus omnipotens
 dignetur tibi dare sapientiam perfectam, et indul-
 gentiam veram, et virtutem animi constantem ad
 constendum veraciter ex intimo corde peccata tua,
 et postea surge, et cum fiducia et vera credulitate
 dic ei, cui confiteri vis peccata tua : Mea culpa, quia
 peccavi nimis in cogitatione, locutione et opere.

Alia.

Confiteor coram Deo omnipotenti, creatore coeli et
 terræ, et coram hoc altari sancto, et sanctis reliquiis
 quæ in hoc loco sancto sunt; quia nimis peccavi in
 cogitationibus nefandissimis, delectando et consen-
 tiendo illis, et meditando, disponendo in sensu, et
 memoria, ac voluntate mea, qualiter explere potuis-
 sem opere, quæ male cogitabam.

Alia.

Confiteor, quia peccavi nimis in sermonibus vanis
 et immundis et turpibus, otiosis et nocuis. Confiteor
 odia cordis mei, et dolositates, et invidias, detractio-
 nes, impatientiam, convicia, contentiones, dijudica-
 tiones, blasphemias, turpiloquia, scurrilitates, men-
 dacia, maledicta, perjurya, consilia iniqua, excusa-
 tiones peccatorum meorum, irrisiones, dissimula-
 tiones, adulationes, impropagationes, inflationes,
 tumultuaticnes, malevolentias, seductiones, furores,
 indignationes, ambitiones, concupiscentias carnis et
 oculorum, et superbias, tristitias, timiditates,
 mollities animi, tedia multa, negligentias, securita-
 tes, vigilias inutiles, et Deo displicentes edacitates, et
 bibitiones, et locutiones, et dormitiones superfluas,
 et inordinatas carnales concupiscentias, et tyranni-
 des cordis mei iniquas, et amaras atque impiissi-
 mas.

Alia.

Confiteor, quia propter corporis mei suavitatem et delectationem, Dei praecepta postposui, et saepe vigilias sanctas dimisi, et somnolentiam meam explevi: desidiam, mollitiem, pigritiam, torporem, ignaviam, plenus fastidio **45** spiritali secutus sum. Per superbiam et elationem Dei praecepta transgressus sum, et me meliorem ceteris putavi: de multis rebus voluptates carnales, et immunditias, pollutiones, ebrietates, comessationes, convivia, crapulas, manifeste et occulte, perperam [*F.*, perpetravi] et in his totis sensibus meis, tanquam in deliciis delectans male suaviterque requievi. Dominicorum dies, et sanctas Dei solemnitates, et sanctorum festivitates indigne, et sine Dei timore deduxi, et nihil spiritale in his meditatus sum, sed totum carnaliter egi, intentus ad saturitatem ventris, et ad dissolutionem risus, et joci vani discursus: religiosum statum cum timore Dei reverenter, prout debui, non custodivi. In sancta ecclesia, dum ad opus Dei accessi et interfui, multa vana et mala cogitavi, perpetravi et locutus sum; et saepe nimio somno gravatus multas perdidit orationes, lectiones et psalmodias cum officiis. Nam et vigilans frequenter alienata memoria discurrit visus meus interior per multas rerum terrenarum dispositiones, et per illicitas oblectationes, vanas ac turpes meditationes, variosque errores; unde occupatus sensus meus sine fructu spiritali efficitur.

Alia confessio.

Consecrata Dei ministeria, et sanctas reliquias, et sanctos codices, et sancta vasa indignus et pollutus tetigi, et sordide atque negligenter contrectavi. Corpus et sanguinem Domini polluto corde et corpore, sine confessione et poenitentia, scienter indigne accepi, nec iudicium Dei super me venturum exteritius timui, ut timere debui. Officia canonica, et orationes atque psalmodias vel lectiones negligenter atque irreverenter in conspectu Dei effudi, et multa dimisi, quae non solvi. Patrem meum et matrem, fratres meos et sorores, et omnes propinquos meos et Christianos, non, sicut praecepit Deus, dilexi propter Deum, et nec eis honoris obsequium exhibui; sed semper omnibus carnaliter placere volui, quia quae mea sunt, quaesivi potius, quam quae Dei. Adversantes et calumniantes me non solum secundum Dei praeceptum non dilexi, nec patienter sustinui; sed insuper malum pro malo ampliatum eis reddidi, et saepe malum pro bono reddere decertavi. Episcopos, presbyteros, abbates, monachos, canonicos et omnem clerum Ecclesiae Dei, nec non et priores meos, seu in sublimitate positos non amavi, nec dilexi, neque honoris obsequium praebui eis, sicut Deus praecepit, sed insuper vituperavi eos, et detraxi atque dijudicavi. Decimas vel primitias honorum meorum non reddidi, hospitalitatem non dilexi, veram fraternitatem puro corde non custodivi, latrocinium et furtum abscondi et comedi, latrocinantibusque et abscondentibus consensi. Infirmos et iucarceratos

A non visitavi, nudosve operui, ut debebam. Hospites et peregrinos propter Deum non suscepi. Esurientes et sitientes non refeci. Dolentes et flentes non sum consolatus. Discordantes inter se plus ad iram quam ad pacem provocavi. Malum et credere et audire malui quam bonum; et mendacium prius quam veritatem: et quod maxime credere debui, non credidi, et quod non debui credere, credidi. Saepe ad malum consensi, detrahentes libenter audivi: me ipsum per carnalia desideria, et malas cogitationes ac voluntates, et mala opera contaminavi et perdidit, et cui nocere potui, nocui, et diabolo consensi, et voluptati illius peccando me subdidi. Confiteor, quia multum peccavi in visu, auditu, gustu, odoratu, et tactu; in pedibus et in manibus meis, et in lingua mea, atque in genitalibus membris meis, et in omnibus meis sensibus multa mala perpetravi. Repletus omni iniquitate, malitia et nequitia, feci sacrilegium, homicidium, adulterium, falsum testimonium, furtum, rapinam, perjurium: usuras tenui longo tempore, reddidi malum pro bonis; et non solum ista, sed et alia mala feci multa, et facientibus consensi. Ego miser peccavi nimis, quia elemosynas, et primitias, atque decimas, quas sub obitu sacerdotii suscepi, male expendi, et in propriis usibus meis ea consumpsi, et illud quod inde debui facere, non feci. Peccavi, quod negligens fui de meo cursu, quem per horas canonicas exsolvere debui; et de mea psalmodia, et de meis orationibus, et de meo ministerio, quod non custodivi secundum ordinem. Peccavi de illis poenitentibus qui ad me propter **46** confessionem venerunt, quos ego nec secundum canonicum iudicium iudicavi, nec sollicitus fui de illis, sicut debui. Peccavi erga subditos mihi, quia circa negligentes zelum rectitudinis justo moderamine non tenui, ut debui; et saepe per inutilem remissionem eis condescendi, quando non debui. Peccavi postquam confessus fui crimina mea quae perpetravi. Peccavi in desiderio alienarum rerum, et per curiositatem multa vidi oculis meis, et multa audivi auribus meis, quae nec videre nec audire oportuerat. Saepe volui publica increpatione eum qui mihi non placuit, confundere, et proximi famam mordaciter carpere, et passim vituperare. Saepe occulta cordis alieni male dijudicavi. Peccavi, quia injurias mihi factas in mente retinui, et peccantibus in me puro corde non indulsi, et modo dimitto ex toto corde omnibus, qui in me peccaverunt. Peccavi, quia ipsas iniquitates, quas feci in alios, jure dijudicavi et condemnavi; et aliter me, aliter alios iudicavi. Multa dixi, quae dicere non debui. Multa cogitavi quae non debui, et multa, quae cogitare debui bona, non cogitavi. Oscula illicita et amplexus nefandos feci. Saepe palpavi quae non debui, saepe consensi quae non oportuit; dimisi opera bona quae non debui, et feci mala quae non debui: horrum quod diligere debui, et dilexi quod non debui. Pro quibus omnibus atque aliis innumeris sceleribus meis, quae contra legem Dei commisi, ut possem apud Deum invenire indulgentiam, coenobium petii, vitam

monasticam suscepi; sed miser ego saepe involvō A variis modis in levitatibus, vanitate, negligentia, inquietudine animi, in amaritudine, et stimulis malarum cogitationum, in contumaci eversione, in negligentia boni operis, in prævaricatione religionis, in loquacitate, scurrilitate, duritia mentis, in accidia, in indignatione, inobedientia, dijudicatione, murmuratione et detractone, superbia et rancore animi. Quæ omnia mala coram Deo omnipotente, et sancto hoc altari, et sanctis reliquiis quæ in hoc loco sunt, confiteor pura et vera confessione; et bona voluntate emendare [Supple propono, vel simile], in quantum Dei misericordia dignatur me adjuvare. Ipse enim Deus omnipotens, qui dixit per prophetam: *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat* (Ezech. xxxiii, 11), et iterum: *In quacunq̄ die ingemueris, vultus eris* (Ibid., v. 12), et qui me dignatus est ad confessionem peccatorum meorum misericorditer trahere, et mihi virtutem continendi me a malis operibus [Supple tribuat, vel simile], et misereatur animæ meæ, et pareat et remittat ac deleat omnia peccata mea præterita, præsentia et futura, et perducatur me et introducat in vitam æternam. Amen.

Alia confessio.

Suscipe confessionem meam, Domine Deus, unica spes salutis meæ. Gula, ebrietate, fornicatione, libidine, tristitia, acedia, somnolentia, negligentia, ira, cupiditate, invidia, odio, detractone, perjurio, falsitate, mendacio, vana gloria, levitate ac superbia, perlitus sum omnino. Cogitatione, locutione, actione atque omnibus sensibus meis exsecutus sum; sed tu, qui justificas impios et vivificas mortuos, vivifica me, et justifica me, Domine Deus meus. Amen.

X.

*Alia confessio *.*

Domine Deus, credo omnipotentem, invisibilem, incircumscriptum, omnia regentem, omnia continentem, omnium creatorem, Trinitatem, Unitatem. Credo te misisse Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum in terram pro salute generis humani. Hæc est fides, qua in te credo. Si recte credo, bene; sin autem minus quam oportet, obsecro ut non aspicias ad verba quæ dixi, sed ad id quod volui. Domine Jesu Christe, credo te per angelum Mariæ virginis annuntiatum, credo te secundum carnem natum, pastoribus demonstratum. Credo te octavo die circumcisum, credo te a Magis adoratum, a Joanne baptizatum in Jorlane, præsentatum in templo. Credo te a Juda traditore traditum, consputum, flagellatum, spinis coronatum, crucifixum, sepultum, tertia die resurrexisse, et quadraginta diebus cum discipulis manducasse et bibisse: 47 deinde quadagesimo die in cælos astantibus discipulis ascendisse, inde credo te venturum judicare vivos et mortuos. Certus sum, Domine, te dixisse: *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat* (Ezech. xxxiii,

* Fidei nempe, non peccatorum.

11). Et iterum: *Gaudium erit super uno peccatore pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem justis qui non indigent pœnitentia* (Luc. xv, 7).

XI.

Oratio monachorum.

Domine, quidquid errans, sciens atque contemnens; quidquid voluntate, vel infirmitate, seu studio; quidquid subreptione vel meditatione, cogitatu, dicto vel facto, occulte seu manifeste peccavi; quidquid etiam horum aut latet animo, aut patet, aut mordet sensum, aut deludendo quibuscunque modis per securitatem decipit, gratuita pietate tua placatus clementer indulge; nec sine spe veniæ animam meam deseras, quam post perpetrata crimina multa et gravia, ac mortalia, ad immensam tuæ pietatis clementiam festinare miseratus inspiras; et cum eam de futuris pœnarum tormentis suspectam esse pateris, de mansuris quoque vitæ æternæ gaudiis, indulta venia peccatorum, semper respirare concedas; et emundatam animi conscientiam a prævaricationum seu omnium vitiorum cogitatione iterum apostatari eam a te, vel irrecuperabiliter inquinari non permittas. Domine, omnem stultitiam cordis mei misericorditer munda, et quæ in me sunt vitiorum secreta purifica, et cor meum, ad expugnandas passiones, tua sancta unctione dilata, sensusque meos ad impugnationum certamina superanda conforta; et fac me digne vitiis meis irasci, ut omnium peccatorum meorum indulgentiam consequar. Domine, fac nos incessanter ante mentis oculos habere timorem tuum, ut in omni loco peccata nostra, et futurum pro eis iudicium cogitare ac timere, simulque præcepta tua, et gloriam cœlestem a te datam his qui cæservant, considerare, et semper in mente retinere; quia incessanter tu Deus, qui nos judicaturus es, de cœlo respicis omnes actus et cogitationes nostras, et locutiones nostras, et quod omni hora angelus nobis deputatus in cœlo annuntiat facta nostra; et idcirco timentes nunquam recedamus a bonis meditationibus et actibus, sed semper in cordibus nostris tibi placita cogitemus et disponamus. Domine, tribue nobis, ut nullo actu delectemur nostram voluntatem propriam implere; sed omnia secundum tramitem præceptorum tuorum tibi, et prioribus nostris obediendo faciamus. Domine, largire nobis, ut sine murmuratione oris et cordis, omnibus diebus vitæ nostræ simus veraciter subjecti et obedientes tibi, et senioribus nostris. ^b Domine, tribue nobis, ut omnia dura et aspera, et nostræ voluntati contraria, etiam supervires et scientiam nostram nobis injuncta, vel etiam hæc ipsa cum injuriis et contumeliis imperata, simpliciter et humiliter in spe misericordiæ tuæ, absque ulla simulatione patienter et gaudentes suscipiamus, et cum magno desiderio impleamus, etsi impossibilia fuerint nobis, humiliter et patienter suggeramus imperanti impossibilitatem nostram: et si ille suam sententiam nullatenus mutare voluerit, tu operare in:

^b Ex Regula sancti Benedicti.

cordibus nostris, ut nos confidentes in auxilio tuo, A datis nobis divinitus animi viribus et scientia, ex charitate obediamus devote, quia sine te nihil boni possumus. Da nobis, Domine, ut nulla correptione contenderi præsumamus, neque ullis sermonibus justos nos conemur ostendere, nec erubescendo deformes aliis apparere, aliquem culpam velimus; sed terra consternati tam diu nos culpabiles et reos consteamur, quousque commotio animi nos corripientis nostra humilitate sanetur. Domine, da nobis, ut omnes nostras malas cogitationes, et mala opera a nobis absconsa humiliter nostro confiteamur abbati, et alii cuilibet spiritali fratri; ut per correptionem et admonitionem eorum, diaboli laqueos te auxiliante evadamus, sed et cor nostrum semper sit cõntens omnia; cui nihil est absconditum. Domine, tribue nobis, ut semper simus contenti omni vilitate cibi, et potus, ac vestium; ut quæcunque sint vilia ista, in tantum, ut per ea possit corpus nostrum subsistere ad serviendum tibi, non nobis sit cura de 48 melioribus, sed his simus sufficientes absque dolo et hypocrisi. Domine, da nobis ut omnis extremitas placeat nobis, quocumque fuerimus minimi, et posteriores omnibus in sedendo, in stando, et ascendendo, et loquendo, et in omnibus quæ dici possunt, gaudeamus de hoc: et tunc nos vere a te misericorditer respectos æstimateamus, et in cordibus nostris gratias tibi agamus. Domine, da nobis ut ad omnia quæ nobis injunguntur, quocumque sint vilia et abjecta, et omnium ministeriorum minima, indignos nos ad tam honesta faciendum, et corde credamus ac sentiamus, ac perficiamus ea cum magna devotione. Domine, da nobis fructum charitatis et humilitatis, et obedientiæ, et patientiæ, cum vero amore fraternitatis. Domine, tribue nobis ut nos semper ex intimo corde credamus viliores omnibus atque inferiores, et sic haberi nos ab aliis et constitui cupiamus, atque ab omnibus dici, quamvis alii nos sic non æstiment, nec ordinent, neque dicant; et nos non sinas esse hypocritas, ut quasi nos ore nostro fateamur nos esse indignos, et viliores atque inferiores omnibus esse debere, et sub hac professione humili velimus videri, et haberi ab aliis tanquam justis et religiosi, interius hujus sæculi altitudines, et laudes atque honores appetentes. Neque de illis nos permittas esse quibus si alter eis dixerit quod ipsi de se fatentur ore proprio, vel si ita eos viles et extremos posuerit ut illis esse debere dicunt, aut statim in contumelias, aut nimiam iram irrumpunt, ut ad hoc usque perveniant quod, instigante diabolo, a congregatione cui se sociaverant recedant; aut certe dolum in corde celantes, iracundiæ tempus reservent: vel eos qui recte vivere decertant, detrahere et dilacerare injuriis atque impedire non desistant. Ab his, Domine, et hujusmodi nævis [Quercet., nervis] corda nostra munda. Domine, adjuva nos, et libera nos, et custodi nos; ut nihil agamus nostra præsumptione, nisi quod agendum in monasterio sancta præcipit regula. Domine, tribue nobis virtu-

tem discrete tacendi, et discrete loquendi, ut interrogati cum humilitate et reverentia respondeamus; et cum interrogamus, cum omni subjectione et reverentia interrogemus, caventes, ne plus aut aliter videamur loqui quam expedit nostræ religioni vel causæ, seu necessitati, unde loquimur; et muni corda nostra, ut nunquam delectemur vana vel superflua gloria, neque inutilia cogitemus, audiamus, loquamur, seu videamus. Domine, miserere nobis, et fac ut non simus faciles ac prompti in risu, sed te tribuente, sit in nobis salutaris contritio et cordis humiliatio, et compunctio, et affluentia lacrymarum. et utilis tristitia. Risus otiosus, carnalis lætitia, dissolutio et oblectatio, tua virtute procul pellatur a nobis. Domine, da nobis ut cum loquimur, leviter, cum gravitate, pauca verba salutaria, sine vocis clamore et absque concitatione loquamur. Domine, tribue nobis miseris et indignis ut in omni loco omnique tempore, et omni opere sedentes, stantes, ambulantes, operantes inclinatum et humiliatum habeamus [cor] coram te, et reos nos omni hora de nostris actibus æstimateamus, et repleti spiritu timoris et amoris tui, dicamus singuli in secreto cordis nostri: Domine, non sum dignus ego peccator levare oculos meos in cœlum. *Deus, propitius esto mihi peccatori* (Luc. xviii, 13) semper, hic et in æternum, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

XII.

Alia oratio.

Magnus es, Domine, et laudabilis valde, magna virtus tua, et sapientiæ tuæ non est numerus. Tu excitas cor nostrum, ut te laudet et glorificet, quia fecisti nos ad laudandum te, et inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te. Quæram te, Domine, invocans te, et invocem te credens in te: quærens enim te, inveniam te, et inveniens laudem te. Invocat te, Domine, fides mea, quam dedisti mihi, quam inspirasti mihi per humanitatem Filii tui, per ministerium prædicatoris tui: et quis locus est in me, quo venias in me, Domine Deus meus, quo veniens invenias in me Deus, qui fecisti cœlum et terram. An vero cœlum et terra, quæ fecisti, et in quibus me fecisti, capiunt te? 49 An quia sine te non est quidquid est, sit, ut quidquid est capiat te? Quoniam itaque et ego sum, quid peto ut venias in me, qui non essem nisi esses in me? Non ergo essem, Deus meus, non omnino essem, nisi esses in me. Summe, optime, potentissime, misericordissime et justissime, sacratissime, fortissime, stabilis et incomprehensibilis, immutabilis mutans omnia, nunquam novus, nunquam vetus, innovans omnia, et in vetustatem perducens superbos, etiam nescientes. Semper agens, semper quietus; colligens et non egens, portans et implens, et protegens, creans et nutriens, et perficiens et quærens, cum nihil desit tibi. Amas, nec æstuas, et zelas, et securus es. Pœnitet te, et non dolet: irascris, et tranquillus es; opera mutas, nec mutas consilium; recitat quod

invenis, et nunquam amisisti; nunquam inops, et gaudes lucris; nunquam avarus, et usuras exigis; supererogatur tibi, ut debeas, et quis habet quidquam? Nonne tu reddis debita nulli debens, donas debita nihil perdens? Et quid dixi [*Al.*, qui dixit], Deus meus, vita mea, dulcedo mea sancta? Aut quid dicit aliquis, cum de te dicit? Et vae tacentibus de te, quoniam loquaces muti sunt. Quis mihi dabit acquiescere in te? Quis dabit mihi, ut venias in cor meum, et inebries illud, ut obliviscar mala mea, et unum bonum meum amplectar te? Quid mihi es? Miserere ut loquar. Quid tibi sum ipse, ut amari te jubeas a me, et nisi faciam, irasceres mihi, et minaris ingentes miseras? Parvæ ipsa est miseria, si non amem te? Hei mihi! Dic mihi per miserationes tuas, Domine Deus, quid sis mihi. *Dic animæ meæ: B Salus tua ego sum (Psal. xxxiv, 3);* sed dic ut audiam. Ecce aures cordis mei ante te, Domine, aperi eas, et dic animæ meæ: *Salus tua ego sum.* Curram post vocem hanc, et apprehendam te. Noli abscondere a me faciem tuam ne moriar, sed fac ut eam videam. Angusta est domus animæ meæ, quo venias ad eam, dilatetur a te: ruinosam est, refice eam. Habet immunditias peccatorum multas, quæ offendant oculos tuos: fateor et scio. Sed quis alius mundabit eam, aut cui alii præter te acclamans dicam: *Ab oculis meis munda me, Domine, et ab alienis parce sermo tuo (Psal. xviii, 15)?* Nonne tibi prolocutus sum adversum me delicta mea, Deus meus? Et tu dimitte, obsecro, impietatem cordis mei. Non judicio contendo tecum, quia veritas es; et ego nolo fallere meipsum ne mentiatur iniquitas mea sibi. Non ego judicio contendo tecum, quia *si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit (Psal. cxxix, 5)?* Dic mihi supplici, Deus misericors, dic misero: *Salus tua ego sum.* Peccavi, Domine Deus meus, ordinator et creator rerum omnium naturalium; peccatorum tantum non ordinator unquam. Domine Deus meus, peccavi faciendo contra præcepta tua. Non enim meliora eligens inobediens exstili; sed amore faciendi voluntatem propriam, et adimplendi superbas victorias. Libera me, Domine, jam invocantem te. Libera etiam eos qui nondum te invocant, ut invocent te et liberes eos. Obsecro te, Domine Deus meus, ut intus in anima mea clames, quid sit amare te, et ego audiam, et veritas tua dicat mihi: *Salus tua ego sum;* et consolationes tuæ lætificent animam meam. Non clament adversus me iniqui appetitus mei, nec timeant quod timeendum non est: sed confitear tibi, Deus meus, et acquiescam in reprehensionem malarum viarum mearum, ut diligam bonas vias tuas: fluxum vitiositatis meæ restringant leges et miserationes tuæ, Domine. Misce salubres amaritudines, revocantes nos ad te a jucunditate pestifera, qua recessimus a te. Exaudi, Domine, deprecationem meam, ne deficiat anima mea sub disciplina tua: neque deficiam in constituendo miserationes tuas, quibus eruas me ab omnibus vitiis meis pessimis, ut dulcescas mihi super omnes se-

ductiones quas secutus sum, et amplecti manum tuam totis præcordiis meis, ut eruas me ab omni tentatione usque in finem, et omnia peccata delectationum mearum malarum dimittas mihi. Erue me, Domine, de immanissimo profunda delectationum iniquarum, et libera me quærentem te et sitientem delectationes tuas: et dicat tibi cor meum: *Quæsi vultum tuum, vultum tuum, Domine, requiram (Psal. xxvi, 8).* Nam longe a vultu tuo in affectu tenebroso, non pedibus aut spatiis locorum itur abs te, aut reditu; ad te; aut vero Filius tuus ille minor equos, vel currus, vel naves quæsit, aut avolavit penna visibili, aut moto poplite iter egit, ut in longinqua regione vivens 50 prodige dissiparet quod dederas proficiscenti, dulcis Pater, et regno [*Al.*, egeno] redeunti dulcior. In affectu ergo libidinoso et tenebroso, ut [*F.*, itur] longe a vultu tuo. Bonus enim es, Domine, quia tu es bonum nostrum. Peccavi quod non in te, sed in creaturis tuis voluptates meas dilatavi, et ideo irruí in dolores, confusiones et errores. Tu autem, Domine, qui semper es, et non mutaris, qui semper vivis, et nihil moritur in te: dic mihi misero servo tuo: *Salus tua ego sum.* Gratias tibi, dulcedo mea, et honor meus, et fiducia mea, Deus meus: gratias tibi de universis donis tuis quæ largitus es mihi; sed tu mihi ea serva: ita enim servabis me, et augebuntur et perficientur quæ dedisti mihi, et ero ipse tecum, si tu servaveris me, et dona tua quæ dedisti mihi, quia [et] ut sim tu dedisti mihi, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

XIII.

Oratio ad crucem.

Christe, qui pro nobis crucis et mortis patibulum sustulisti, ut mortis a nobis expelleres potestatem, et sanguinis tui nos pretio liberares, miserere mei, qui sum humillimus servus tuus, et veniam mihi omnium meorum tribue peccatorum, meque coram adoranda cruce tua prostratum ab omnibus malis eripe, bonis tuis misericorditer refice.

Alia oratio.

Domine Jesu Christe, qui es, et qui eras cum Patre ante sæcula genitus, Deus ex Deo vero, conceptus ex Spiritu sancto, et natus homo in fine sæculorum de Maria virgine semper; qui obediens Patri usque ad mortem, mortem autem crucis, liberasti nos tuo sancto et pretioso sanguine, destructo mortis imperio, omnibus in te credentibus cælestis gloriæ aditum reserasti: te Deum verum, et Dominum nostrum suppliciter exoro, sedentem ad dexteram Dei Patris omnipotentis; deprecando infinitam et ineffabilem misericordiam tuam, ut per virtutem hujus salutaris signi crucis et redemptionis tuæ, redimas me miserum, et dignum morte peccatorem ab omnibus criminibus et facinoribus meis, et libera me ab omnibus malis præteritis, presentibus et futuris, et mortifica in me omnia vitia spiritualium et carnalium nequitiarum, et fac me resurgere tecum in virtute

gloriæ tuæ, et quæ sursum sunt, cœlestia desiderare et querere, et ad æternæ beatitudinis gloriam feliciter pervenire, præstante tua immensa clementia, Domine Jesu Christe Deus, et Dominus noster, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto in unitate essentiæ deitatis omnia creando regis, vivificas, et gubernas, per immortalia sæcula sæculorum, Amen.

XIV.

Prima hora hac oratione orandum est.

^a Domine Deus, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti, tua nos serva virtute, ut in die hac ad nullum declinemus peccatum : sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Oratio ad secundam horam.

Domine Deus omnipotens, qui nos in hanc horam secundam post nocturnas caligines pervenire fecisti, conserva nos hodie per omnium horarum spatia et momenta temporis, et perpetua nos semper fac misericordia [*Al.*, per tuam... misericordiam] permanere illasos, per Dominum nostrum Jesum Christum.

Oratio ad Tertiam.

Domine Deus, Jesu Christe, qui hora tertia diei ad crucis pœnam pro mundi salute ductus es, te suppliciter deprecamur ut nostra deleas peccata : ut et de præteritis malis nostris semper apud te inveniamus veniam, et de futuris jugiter habeamus custodiam. Qui vivis et regnas per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Oratio ad Sextam.

Domine Jesu Christe, qui dum hora sexta pro redemptione mundi in crucis ascendisti lignum, universus mundus in tenebris [*Al.*, in tenebras] conversus est, illam **51** nobis lucem in anima et corpore nostro semper tribue, per quam ad æternam vitam pervenire mereamur. Qui cum Patre et Spiritu sancto regnas in æterna sæcula.

Oratio ad Nonam.

Domine Jesu Christe, qui nona hora in crucis patibulo confitentem latronem intra mœnia paradisi transire jussisti, te suppliciter [confitentes peccata] deprecamur, ut post obitum nostrum paradisi nos gaudia introire gaudentes concedas. Qui vivis et regnas per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Oratio ad Vesperas.

Gratias tibi agimus, Domine Deus omnipotens, qui nos per hujus diei cursum in hanc horam vespertinam pervenire tribuisti, te supplices deprecamur, ut ad te elevatio manuum nostrarum sit in conspectu tuo acceptabile sacrificium vespertinum. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Oratio horæ duodecimæ ^b.

Domine Deus, dominator omnium et protector, qui separasti lucem de tenebris, te subnixè precibus exoramus, ut per hanc superventure noctis

^a Sequentia habentur etiam in libello Caroli Calvi.

caliginem tua nos protegat dextera, ut in lucis aurora cuncti surgamus gaudentes. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Oratio ad Completorium.

Pacem tuam, Domine, da nobis de cœlo, et pax tua, Christe, semper maneat in visceribus nostris, ut non timeamus a timore nocturno.

Alia.

Pacem tuam, Domine, da nobis de cœlo, et pax tua, Christe, semper maneat in visceribus nostris, ut dormiamus cum pace, et vigilemus cum Christo, Qui cum Patre et Spiritu sancto regnat in æterna sæcula.

XV.

Oratio ante communionem.

B Domine Jesu Christe, Fili Dei unigenite, qui es et qui eras cum Patre et Spiritu sancto unius essentiæ Deus ; in quo solo est vera omnium peccatorum remissio, et per quem vita et salus præstatur æterna : qui publicanum confitentem peccata sua justificasti, et Chananæam humilem te invocantem exaudivisti, et Petrum negantem respexisti, flentem quoque amare recepisti, et latroni in cruce te confitenti veniam cum gloria paradisi donasti. Da mihi miserimo et infelicissimo peccatori, cum timore et tremore confitenti peccata mea, veniam et indulgentiam scelerum meorum, ut sacrosancti communionem corporis et sanguinis tui non ad iudicium damnationis, sed ad remedium perpetuæ mihi concedas **C** esse salutis. Per Dominum nostrum Jesum Christum. Amen.

Alia oratio.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, per mortem tuam mundum vivificasti, libera me per hoc sacramentum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus, et pravis ac perfdis cogitationibus, et universis malis ; et fac me tuis obedire præceptis, et permittite me a te nunquam in perpetuum separari. Per Dominum.

Oratio post communionem.

D Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, creator et restaurator generis humani, qui ex voluntate æterni Patris, cooperante sancto Spiritu, et carnem nostram suscipere, et mortem pro nobis subire dignatus es ; qui jugiter pro nostra salute immolaris et integer permanes : te glorifico et superexalto, clementissime, hymnum gloriæ concino, qui me miserum tantis criminibus irretitum, in numero servorum tuorum advocare dignatus es, et sacri corporis ac sanguinis tui participem fieri tribuisti, rogo æternam misericordiam tuam, Domine Deus meus, ut per hanc sacramentorum tuorum perceptionem et a peccatorum sordibus me mundes, et a vitiis cunctis et insidiis inimici custodias, et tuam me facere voluntatem doceas, et ad supernæ patriæ gaudia perducas. Deo gratias. Amen.

^b Nempe diei naturalis.